

असर २०७८ लागि निर्देशन पुस्तिका
Instruction Booklet for ASER 2022

असर नेपाल
ASER Nepal

EDUCATION OUTLOUD
advocacy & social accountability

विषयसुची

१. असर के हो ?
२. असर किन गरिन्छ ?
३. असर सर्भेक्षण प्रक्रिया
 - ३.१ तथ्यांक संकलन गर्नु भन्दा पहिले के गर्नु पर्छ?
 - ३.२ गाउँमा गएपछि के के गर्ने ?
 - ३.२.१ स्थानिय नेतृत्व/ गाउँको प्रतिनिधिलाई जानकारी गराउने
 - ३.२.२ गाउँको नक्सा कोर्ने
 - ३.२.३ घरपरिवार छनोट गर्ने
 - ३.३ घरपरिवारमा के गर्ने ?
 - ३.४ बालबालिकासँगके गर्ने ?
 - ३.४.१ ५ देखि १६ वर्षसम्मका बालबालिकाहरुको सर्भेक्षण
 - ३.४.२ बालबालिकाको सिकाई मापन
 - ३.४.३ नेपाली र अंग्रेजीको जाँच कसरी गर्ने ?
 - ३.४.४ गणितको जाँच कसरी गर्ने ?
४. सर्भेक्षण सकिसकेपछि के गर्ने?
 १. What is ASER?
 २. Why ASER?
 ३. ASER Process
 - ३.१ Things to do before starting the survey
 - ३.२ What to do in a village?
 - ३.२.१ Inform local leaders/village representatives
 - ३.२.२ Draw a village map
 - ३.२.३ Select a household
 - ३.३ What to do at a household?
 - ३.४ What to do with children?
 - ३.४.१ Survey of children aged 5-16 years
 - ३.४.२ Learning assessment of children
 - ३.४.३ How to assess Literacy (Nepali and English)?
 - ३.४.४ How to assess Numeracy?
 ४. What to do after survey completion?

Annex

असर हाजिरीजवाफ/ASER Quiz

१. असर के हो?

असर एक नागरिक नेतृत्वमा समुदायमा गरिने मापन विधि हो। नागरिक नेतृत्व भन्नाले समुदायका तपाईं हामी जस्तै नागरिकहरूकै तहमा आफैँ सहभागी भई गर्ने मापन हो। यो मापन सरकार वा विशेष प्राविधिक विशेषज्ञहरूले गर्ने नभई, तपाईं हामी जस्तै सामान्य नागरिकहरू तथा स्वयमसेवीहरू नै समावेश भएका हुन्छौं। यसको प्रयोग, तथ्यांक संकलन र तथ्यांकको प्रयोग भने समुदायकै सदस्यहरूले गर्ने हो। असरमा अर्को मापन शब्दको प्रयोग गरिएको छ, जसको अर्थ जाँच लिने भन्ने हो। असर विधिमा ५ देखि १६ वर्ष सम्मका हाम्रै भाइ बहिनीहरूले नेपाली, गणित र अंग्रेजीको सिकाइ उपलब्धिको अवस्थाको बारेमा थाहा पाउन जाँच लिन्छौं। यो विधिमा सबै कामहरू नागरिक नेतृत्वमा भएतापनि विधिको तयारी, निर्माण, प्रमाणीकरण तथा गुणस्तरको सुनिश्चितता विज्ञहरूको टोलीले गरेको हुन्छ। हाम्रो उद्देश्य ५ देखि १६ वर्ष सम्मका सबै बालबालिकाहरूमा आधारभूत तहको सिकाईको ज्ञान होस् भन्नु हो।

असर सर्भेक्षणमा ४ भागहरू छन् :

क) गाउँ/वडा/ टोलको बारेमा जानकारीहरू भर्ने।

ख) सर्भेक्षणको विधिबाट घरपरिवारहरूको छनोट गर्ने।

ग) घरपरिवार तथा यसका सदस्यहरूको बारेमा आवश्यक जानकारीहरू संकलन गर्ने र प्रश्नावलीहरू भर्ने।

घ) घरपरिवारमा भएका ५ देखि १६ वर्षसम्मका सबै बालबालिकाहरूको नेपाली, गणित र अंग्रेजी को जाँच गर्ने। जाँच गर्नको लागि तपाईंलाई जाँच्ने प्रश्नपत्रहरू दिईएको हुन्छ। यसमा जाँच कसरी गर्ने भनेर तपाईंलाई प्रशिक्षण दिइने छ।

२. असर किन गरिन्छ?

- **आफ्नो क्षेत्रमा बालबालिकाको पढाई तथा सिकाईको वास्तविक अवस्था के रहेछ भनि थाहा पाउन।** अझै भन्नु पर्दा, के हाम्रा बालबालिकाहरूले आधारभूत कुराहरू जस्तै नेपाली र अंग्रेजीको आधारभूत कुराहरू पढ्न र गणितका सामान्य हिसाबहरू गर्न जानेका छन् कि छैनन् भनेर जान्नको लागि असर गर्छौं । आधारभूत पढाईकोनै ज्ञान नभएमा हाम्रो नयाँ पुस्ताले जीवनमा अगाडी बढ्न सक्दैनन्। त्यसैले हामी सबै बालबालिकाहरूको पढाई तथा सिकाईमा सुधार गर्ने जिम्मेवार बन्न चाहन्छौं। असर सर्भेक्षणको जानकारीहरूले हामीलाई पढाई तथा सिकाई सुधार गर्ने काममा ध्यान दिन धेरै महत्वपूर्ण हुनेछ।
- **गाउँ तथा नगरका स्थानिय सरकारहरू र स्थानीय नेतृत्वले सजिलै बुझ्न सक्ने र सरल खालको विधि तयार गर्न।** नेपाल सरकारका उच्चतहका नीतिनिर्माताहरूलाई सघाउने तथा राष्ट्रिय रुपमा विश्लेषण गर्न मिल्ने आफ्नै विस्तृत शैक्षिक मापनका विधिहरू छन्। यसका जानकारीहरू बुझ्नको लागि प्राविधिक व्यक्तिहरूको सहयोग चाहिन्छ। असर सर्भेक्षणको उद्देश्य यस्ता अन्य विधिहरूबाट हुने शैक्षिक मापनलाई सामान्य व्यक्तिहरूले पनि सजिलै बुझ्न सक्ने र सरल खालको विधि तयार गरी थप सहयोग गर्नु हो।
- **समुदायमा त्यस समुदायका विद्यालयजाने उमेरका बालबालिकाहरूको सिकाईको अवस्थाको बारेमा जानकारी गराउन।** असर सर्भेक्षणबाट आएका नतिजाहरूलाई विभिन्न व्यक्ति, अभियन्ता र निकायहरूले समुदायका अवस्था सुधार गर्न प्रयोग गर्दै आउनु भएको छ। समुदायको नेतृत्व तहमा रहनुभएका व्यक्तिहरूलाई शिक्षामा रहेको कमी कमजोरीहरूको बारेमा जानकार हुन पनि मद्दत गरेको छ। त्यसैले नीतिनिर्माण तहमा हुनुहुने व्यक्तिहरूलाई स्रोतसाधनको सहि स्थानमा प्रयोग गर्न पनि सहयोग गर्छ ।

३. असर सर्भेक्षण प्रक्रिया

३.१. तथ्यांक संकलन गर्नुभन्दा पहिले के गर्नुपर्छ ?

- सर्वप्रथम, तथ्यांक संकलन फारमको पुस्तिका प्राप्त गरिसकेपछि कृपया आफु जाने गाउँ/वडा/टोलको जानकारीहरु बाहिरी पृष्ठमा रहेको भाग भर्नुहोस् :

जिल्ला (District)	
पालिका (Palika)	
वडा नं (Ward No.)	
गाउँ वा टोलको नाम (Name of Village/Tole)	

आफु सर्भेक्षण गर्न जाने गाउँ/वडा/टोल रहेको जिल्लाको नाम, पालिकाको नाम, वडा नं र गाउँको कुनै नाम टोलको कुनै नाम छ भने कृपया प्रष्ट रुपमा बुझ्ने गरी भर्नुहोस्।

- त्यसपछि सर्भेक्षणकर्ताहरुको जानकारीहरु भर्नुहोस्। तथ्यांक संकलन फारमको पुस्तिकामा दोस्रो पानाको सबैभन्दा माथिल्लो भागमा रहेको सर्भेक्षणकर्ताहरुको जानकारीहरु अनिवार्य भर्नुहोस्।

सर्भेक्षणकर्ताको कोड (Surveyor's Code)	सर्भेक्षणकर्ताहरुको नाम (Name of the Surveyors)	सर्भेक्षणकर्ताको सम्पर्क नम्बर (Surveyor's Contact Number)

हरेक वडा वा गाउँको लागि २ जना स्वयंसेवकहरु अनिवार्य रुपमा छुट्ट्याइएको हुन्छ। तपाईंहरु दुईजनाले घरहरु भाग लगाई सर्भेक्षण गर्न सक्नुहुन्छ। सर्भेक्षण गर्दा तपाईंहरु दुवैजना सँगसँगै गएर गर्नुपर्ने हुन्छ। यसो गर्नुको कारण कुनै एकले सर्भेक्षण गरिरहँदा अर्कोले परिवारका सदस्यहरु, बालबालिकाहरु वा अन्य मान्छेहरुकुरा गर्न सजिलो होस् भन्ने हो।

सर्भेक्षणकर्ताको कोड: यो भागमा तपाईंहरुले १, २ लेख्न सक्नुहुन्छ।

सर्भेक्षणकर्ताहरुको नाम: दुवै जना स्वयंसेवकहरुको पुरा नाम लेख्नुहोस्।

सर्भेक्षणकर्ताको सम्पर्क नम्बर: दुवै स्वयंसेवकहरु आफैले प्रयोग गर्ने सम्पर्क नम्बर लेख्नुहोस्।

३.२ गाउँमा गएपछि के के गर्ने ?

३.२.१ स्थानिय नेतृत्व/ गाउँको प्रतिनिधिलाई जानकारी गराउने

हरेक असर सर्भेक्षणमा स्थानिय क्षेत्रमा पहुँच र जानकारी भएको स्थानिय संघ संस्थासँगसहकार्य गरिएको हुन्छ। सबैभन्दा पहिले तपाईंले आफुले सर्भेक्षण गर्नुपर्ने गाउँ/टोल/वडाको प्रतिनिधिलाई भेटेर आफु त्यो ठाउँमा किन गएको आफु त्यहाँ जानुको उद्देश्यको बारेमा बताउनुहोस्। तपाईंसँग भएको चिट्ठीमा आवश्यक जानकारीहरु भरेर दिनुहोस्। त्यसपछि सर्भेक्षण पुस्तिकाको गाउँको जानकारीहरु भर्ने पानामा रहेका प्रश्नहरु प्रतिनिधिलाई सोधेर भर्नुहोस्। याद गर्नुहोस्, यदि तपाईंले प्रतिनिधि वा गाउँको बारेमा जानकारी दिन सक्ने व्यक्तिलाई भेट्नु भएन भने, गाउँको बारेमा जानकारी दिन सक्ने कुनै जेष्ठ नागरिक वा गाउँको बारेमा थाहा भएको कुनै पनि व्यक्तिलाई सोधेर सर्भेक्षण पुस्तिकामा रहेको गाउँको जानकारी पाना भर्न सक्नुहुने छ। गाउँकै जानकारी दिने व्यक्तिलाई सोधेर गाउँको सामान्य नक्सा बनाउन सक्नुहुनेछ। त्यसपछि उहाँलाई धन्यवाद दिनुहोस्।

सर्भेक्षण फारममा गाउँको जानकारीहरु भर्दा निम्न कुराहरु भर्नुपर्ने हुन्छ।

गाउँ/टोलको जानकारी (Village/Tole Information)

क्र स (S.N.)	उपलब्ध सुविधाहरु (Facilities available)	छ (Yes)	छैन (No)
A.1	गाउँ/टोल सम्म पुग्ने कालोपत्रे सडकहरुको सुविधा (Availability of blacktopped roads to reach the village/Tole)		
A.2	गाउँमा/टोलमा विद्युत सुविधा (Availability of Electricity in the village/Tole)		
A.3	गाउँ/टोल मा सार्वजनिक यातायातको साधनको सुविधा उपलब्ध छ? (Availability of means of public transportation in village/Tole)		
A.4	गाउँ / टोलमा सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरु छन् ? (Availability of public Health Care Centers in the village/Tole)		
A.5	गाउँ/ टोलमा निजी स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरु छन् ? (Availability of private Health Centers in the village/Tole)		
A.6	गाउँ/टोलमा ब्रोड ब्याण्ड इन्टरनेटको सुबिधा छन् ? (Does the village have access to broadband internet connection?)		

A.1. गाउँ/टोल सम्म पुग्ने कालोपत्रे सडकहरुको सुविधा: तपाईं सर्भेक्षण गर्न जाने गाउँसम्म पुग्नको लागि कालो पत्रे सडक छ वा छैन भन्ने जानकारी यो प्रश्नले दिन्छ। यदि छ भने, 'छ' लेखेको कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस्। यदि छैन भने 'छैन' लेखिएको कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

A.2. गाउँमा/टोलमा विद्युत सुविधा: तपाईं सर्भेक्षण गर्न जाने गाउँमा बिजुली पुगेको छ कि छैन भन्ने थाहा पाउन यो

प्रश्न गरिएको हो । यदि छ भने 'छ' भन्ने कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस् र छैन भने 'छैन' लेखिएको कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

A.3. गाउँ/टोलमा सार्वजनिक यातायातको साधनको सुविधा उपलब्ध छ?: यो प्रश्नमा गाउँमा उपलब्ध सशुल्क रूपमा उपलब्ध सार्वजनिक यातायातहरू छन् कि छैनन् भनेर भर्नुपर्ने हुन्छ। यसमा बस, अटो जे जस्ता यातायातका साधनहरू उपलब्ध छन् राख्न सक्नु हुन्छ। यदि छ भने 'छ' भन्ने कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस् र छैन भने 'छैन' लेखिएको कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

A.4. गाउँ / टोलमा सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरू : यो प्रश्नमा तपाईं सर्भेक्षण गर्न गएको गाउँमा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने सरकारी निकायहरू छन् वा छैनन् भन्ने जानकारी भर्नुहोस्। यसमा हेल्थ पोस्ट र अस्पतालहरू पर्छन्। यदि छ भने 'छ' भन्ने कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस् र छैन भने 'छैन' लेखिएको कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

A.5. गाउँ/ टोलमा निजी स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरू: यो प्रश्नमा तपाईंले सर्भेक्षण गर्ने गाउँमा निजी रूपमा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने निकाय छन् वा छैनन् भन्ने जानकारी भर्नुहोस्। यसमा प्राइभेट क्लिनिक, अस्पतालहरू र मेडिकलहरू पर्छन्। यदि छ भने 'छ' भन्ने कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस् र छैन भने 'छैन' लेखिएको कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

A.6. गाउँ/टोलमा ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेटको सुबिधा: यो प्रश्नमा तपाईंले गाउँमा इन्टरनेट सुबिधाहरूको लागि तारहरू पुगेका छन् छैन भन्ने कुराहरू भर्नुहोस्। यदि छ भने 'छ' भन्ने कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस् र छैन भने 'छैन' लेखिएको कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

गाउँमा रहेका विद्यालयहरूको जानकारी (Information on schools in the village)

A.7	गाउँ/टोलमा पूर्व प्राथमिक शिक्षा प्रदान गर्ने कुनै विद्यालयहरू छन् ? (Any schools in the village that provide pre-primary education)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
A.8	यदि प्रश्न नं A.7 को उत्तर मा छ को बाकसमा ठिक चिन्ह दिइएको छ भने कुन कुन प्रकारको विद्यालयहरूले पूर्व प्राथमिक शिक्षा प्रदान गर्छन्, मिल्ने जतिमा ठिक चिन्ह दिनुहोस् ? If yes in A.7 tick all applicable school types that provide Pre- primary education?)	☐ सरकारी/सामुदायिक (Government) ☐ निजी (Private) ☐ अन्य (Others)
A.9	गाउँमा भएका विद्यालयहरूको जम्मा संख्या, यदि कुनै कुनै प्रकारको विद्यालयहरू छैनन् भने 0 लेख्नुहोस्। (Write the total number of schools in the village based on type of schools, if there are no schools under certain type, please write 0)	☐ सरकारी/सामुदायिक (Government) ☐ निजी (Private) ☐ अन्य (Others)

A.7. गाउँ/टोलमा पूर्व प्राथमिक शिक्षा प्रदान गर्ने कुनै विद्यालयहरू छन् ?: यो प्रश्नमा तपाईंहरूले कक्षा १ पुग्नु भन्दा पहिले शिक्षा प्रदान गर्ने विद्यालयहरूको बारेमा जानकारी भर्नुपर्ने हुन्छ। यसमा बालविकास, पूर्व प्राथमिक, नर्सरी, केजी जस्ता कक्षाहरू पर्छन्। यदि छ भने 'छ' भन्ने कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस् र छैन भने 'छैन' लेखिएको कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

A.8. यदि A.7 मा 'छ' भन्ने उत्तर आयो भने ती विद्यालय कुन प्रकारका हुन् त्यो कुरा यसमा लेख्नुहोस् जस्तै सरकारी निजी वा धार्मिक भन्ने ठाउँमा सहि चिन्ह लगाउनु होस् । यदि विद्यालय सरकारी र निजी दुवै प्रकारका छन् भने दुइटामा नै चिन्ह लगाउनुहोस् ।

A.9. यस प्रश्नमा त्यो गाउँमा कतिओटा सरकारी/सामुदायिक, निजी तथा अरु प्रकारका विद्यालय छन् त्यो संख्या लेख्नुहोस् ।

विद्यालय १ (School 1)

A.10	विद्यालय को प्रकार (Type of school)	☐ सरकारी/सामुदायिक (Government) ☐ निजी (Private) ☐ अन्य (Others)
A.11	विद्यालयमा संचालन हुने सबै भन्दा ठूलो कक्षा (Higher grade available in school)	
A.12	विद्यालयमा संचालन हुने सबै भन्दा सानो कक्षा (Lower grade available in school)	

एउटै वडा वा गाउँमा एक भन्दा बढी विद्यालयहरु हुन सक्छन्, त्यसैले सुरुमा गाउँमा भएका सरकारी विद्यालयबाट सुरु गरि गाउँमा रहेका सबै विद्यालयहरुको जानकारीहरु भर्नुहोस् ।

A.10. विद्यालयको प्रकार: यस प्रश्नमा यस गाउँमा भएका विद्यालयहरुको प्रकारको बारेमा उल्लेख गर्नु होस् जस्तै यो गाउँमा ४ ओटा विद्यालय छन् भने पहिलो विद्यालय सरकारी, निजी वा अन्य प्रकार को हो, त्यो कुरा उल्लेख गर्नुहोस् । त्यसपछि दोश्रो विद्यालयको प्रकार विद्यालय २ मा भर्नुहोस् ।

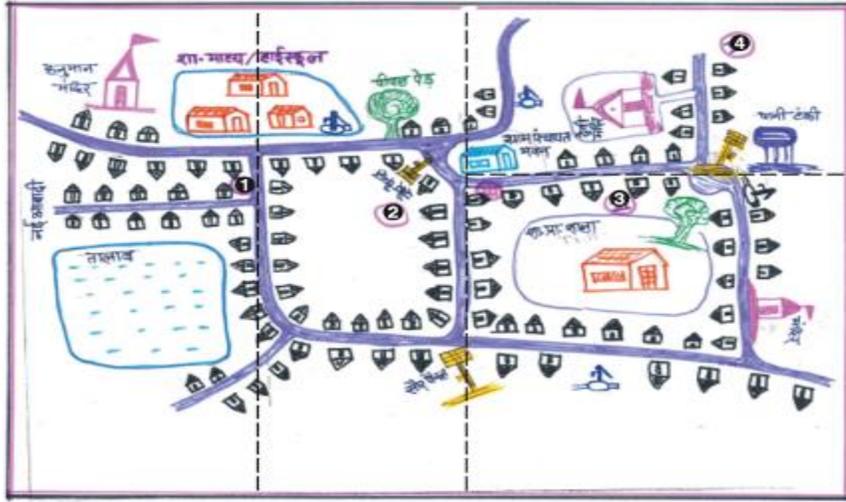
A.11. विद्यालयमा संचालन हुने सबै भन्दा ठूलो कक्षा: यसमा A.10 मा उल्लेख गरिएको विद्यालयमा सबैभन्दा ठूलो कक्षा कुन संचालन हुन्छ त्यो कुरा उल्लेख गर्नुहोस् । जस्तै त्यो विद्यालयमा कक्षा ८ वा कक्षा १२ वा कक्षा ५ सम्म पढाई हुन्छ, त्यो कुरा उल्लेख गर्नुहोस् ।

A.12. विद्यालयमा संचालन हुने सबै भन्दा सानो कक्षा: यसमा A.10 मा उल्लेख गरिएको विद्यालयमा सबैभन्दा सानो कक्षा कुन संचालन हुन्छ त्यो कुरा उल्लेख गर्नुहोस् । जस्तै त्यो विद्यालयमा कक्षा १ वा कक्षा ५ वा पूर्व प्राथमिक शिक्षा देखि पढाई हुन्छ, त्यो कुरा उल्लेख गर्नुहोस् ।

अन्य विद्यालयको जानकारीहरु विद्यालय २, विद्यालय ३ र विद्यालय ४ मा भर्नुहोस् ।

३.२.२. गाउँको नक्सा कोर्ने

गाउँको नक्साङ्कन गर्दा दुरुस्तै हुनुपर्छ भन्ने होइन। स्थानीय व्यक्तिहरूलाई सोधेर मिल्दो जुल्दो नक्सा बनाउन सक्नुहुनेछ। नक्सा बनाउँदा गाउँ/वडा/टोलमा भएका मुख्य मुख्य कुराहरू जस्तै मन्दिर, पोखरी, खोला, जंगल, धारा, चौतारा, पसल, पुस्तकालय जस्ता चिन्न सकिने कुराहरूलाई नक्सामा राख्नुहोस्। यस्तो कुराहरू राख्दा अनुगमन वा पुनः परिक्षण गर्न जाने व्यक्तिलाई सहज हुन्छ। अब तपाईंले बनाउनुभएको नक्सालाई ४ भागमा बिभाजन गर्नुहोस्। विभाजन गरिसकेपछि प्रत्येक भागलाई १, २, ३, ४ गरी नम्बर दिनुहोस्। सर्भेक्षणको लागि तपाईंले प्रत्येक ४ भागबाट ५/५ घरपरिवारहरू छानेर सर्भेक्षण गर्नुपर्ने हुन्छ। अब गाउँको त्यस हरेक चार भाग मा हरेक भागको अनुमानित मध्य बिन्दु पत्ता लगाउनुहोस्। मध्य बिन्दु कुनै एक चिन्ह जस्तै विद्यालय, मन्दिर वा कुनै महत्वपूर्ण ठाउँलाई मान्न सक्नुहुने छ। त्यसपछि सर्भेक्षणको लागि यसपछि बताएअनुसार घरपरिवारको छनोट गर्नुहोस्।

नोट: नक्सा बनाउदा शुरुमा एउटा छुट्टै कुनै पानामा बनाएर ठिक छ भन्ने लागेपछि मात्रै तथ्यांक संकलन फारम पुस्तिकामा नक्सा बनाउने पानामा सार्न सक्नुहुनेछ। यदि सर्भेक्षणको क्रममा गाउँमा डुल्दै गर्दा केहि नयाँ कुरा गाउँमा देख्नु भयो भन्ने नक्सामा पछि पनि राख्न सक्नुहुन्छ। याद राख्नुहोस् तपाईंले नक्सामा राख्ने कुराहरूले पुनः परिक्षणमा जाने वा अनुगमनमा जाने व्यक्तिहरूलाई सहयोग पुर्याउन सक्छ।

३.२.३. घरपरिवार छनोट गर्ने

माथि बनाएको नक्सालाई ४ भाग लगाएर कुनै एक भागको अनुमानित मध्य बिन्दु पत्ता लगाइसके पछि “left hand rule” को प्रयोग गरेर घरपरिवारको छनोट गर्नु पर्छ। left hand rule मा कुनै एक भागको बिचमा गई बायाँ तिरको पर्ने पहिलो घरपरिवारमा गई सर्भेक्षण शुरु गर्न सक्नुहुनेछ। पहिलो घरपरिवारमा सर्भेक्षण सकिँसकेपछि त्यो घरको बायाँ तिरको ४ ओटा घरहरू छोडी ५ औं घरमा गई दोस्रो घरपरिवार सर्भेक्षण शुरु गर्नु पर्नेछ। गाउँको त्यो भागको ५ ओटा

घरपरिवारहरूको सर्भेक्षण नसकिएसम्म यहि प्रक्रियालाई निरन्तरता दिनुहोस्। गाउँका सबै भागमा “left hand rule” को प्रयोग गरी त्यस गाउँको २० ओटा घरपरिवारहरूको सर्भेक्षण गर्नुहोस्।

घरपरिवार छनोटको विशेष परिस्थितिहरू

- यदि तपाईंले बनाउनुभएको गाउँको नक्साको कुनै एक भागमा ५ ओटा घरको सर्भेक्षण सकिनु अगाडिनै त्यो भागको छेउमा पुग्नु भयो र “left hand rule” प्रयोग गर्न नमिल्ने भयो भने पुनः सर्भेक्षण शुरु गरेकै तिरबाट फेरी घरपरिवारको छनोट गर्नुहोस्। घरपरिवार छनोट गर्दा सर्भेक्षण गरेको घर नै पर्यो भने सँगैको अर्को घर छान्न सक्नु हुनेछ।
- यदि गाउँको कुनै ४ भाग मध्ये कुनै एक भागमा ५ ओटा भन्दा कम घरहरू छन् भने , त्यो भागको सबै घरपरिवारहरूको सर्भेक्षण गरेर बाँकी घरहरू अन्य कुनै भागहरूबाट छनोट गर्नुहोस्।
- यदि कुनै गाउँमा २० वा सोभन्दा कम घरहरू छन् भने सबैको सर्भेक्षण गर्नुहोस्।
- यदि छनोटमा परेका घरपरिवारमा ५ देखि १६ वर्ष सम्मका बालबालिकाहरू नै छैनन् भने त्यो सँगैको अर्को घर लिनुहोस्।
- यदि छनोट गरिएको घरको ढोका बन्द भएको वा घरमा कोहि नभएमा, सर्भेक्षण पुस्तिकाको ढोका बन्द भएको घरको सट्टामा अरुनै घरपरिवार लिईएको संख्या भने कोठामा ट्यालि वा धर्सो चिन्ह दिनुहोस् र सँगैको अर्को घरमा जानुहोस्। त्यो गाउँ/वडा/टोलको सर्भेक्षण सकिसकेपछि अन्त्यमा ट्यालि चिन्हहरू गनेर यस्ता घरपरिवारहरूको संख्या सर्भेक्षण पुस्तिकाको बाहिरी पृष्ठको कोठामा लेख्नुहोस्।
- यदि छनोट गरिएको घरपरिवारले सर्भेक्षणमा सहभागी हुन नचाहेमा सँगैको कुनै अर्को घरपरिवारलाई लिनुहोस्।

घर र घरपरिवार के हो?

घर भनेको मानिसहरू बसोबास गर्ने भौतिक संरचना हो। घरपरिवार भन्नाले एउटै घरमा नियामित रूपमा बसोबास गरी एउटै भान्सा र आर्थिक कारोबार सगोलमा गर्ने मानिसहरूको समूह हो। यी मानिसहरू सामान्यतया एउटा भान्सामा पकाउने अनि खाने गर्दछन्। तपाईंले हरेक घरमा जाँदा कतिवटा भान्सा छ भनेर सोध्नुहोस् र सो घरमा एकभन्दा बढी भान्सा छ भने उक्त उत्तरदाताको परिवारलाई मात्र सर्भेक्षणको लागि छनोट गरी सर्भेक्षण शुरु गर्नुहोस्। याद राख्नुहोस् उक्त उत्तरदाता वयस्क व्यक्ति हुनुपर्नेछ।

३.३. घरपरिवारमा के गर्ने ?

प्रत्येक घरपरिवारमा गईसकेपछि निम्न कुराहरू गर्नुपर्ने हुन्छ:

- तपाईंले बनाउनु भएको नक्साको सम्बन्धित भागको सो घरलाई नक्सामा चिन्ह लगाउनुहोस्।
- उत्तरदातालाई आफ्नो परिचय दिनुहोस् र आफु सोघरमा जानुको उदेश्यको बारेमा बताउनुहोस् र उहाँहरूले गरेको प्रश्नको उत्तरको सहि जवाफ दिनुहोस्।
- कुरा गर्नको लागि कुनै सजिलो ठाउँ बिचार गरेर बस्नुहोस्।
- सर्भेक्षणको शुरु गर्नु पूर्व उहाँहरूसँग कुरा गर्ने र उहाँहरूले भनेको कुरालाई रेकर्ड गर्ने अनुमति माग्नुहोस् र त्यसपछि मात्रै घरपरिवार सर्भेक्षण शुरु गर्नुहोस्।
- याद राख्नुहोस्, हरेक घरपरिवारमा अब निम्न जानकारीहरु भर्नुपर्ने हुन्छ।

अब घरपरिवार सर्भेक्षण शुरु गर्दा सबैभन्दा पहिले घरपरिवारको नम्बर उल्लेख गर्नुहोस् :

घरपरिवार नम्बर (Household Number)		वस्ती नम्बर (Hamlet number)	
सर्भेक्षण सुरु गरेको समय (Start Time)			

घरपरिवार नम्बर (Household Number): सर्भेक्षण गर्ने घरपरिवारको संख्या लेख्नुहोस्। प्रत्येक गाउँ/वडा/टोलमा कम्तिमा २० ओटा घरपरिवारको सर्भेक्षण गर्नुपर्ने हुन्छ। छनोटमा परेको पहिलो घरको **घरपरिवार नम्बर** १ हुन्छ भने दोस्रोको २ अनि ३ गर्दै २० वा सो भन्दा बढी गर्नु पर्ने हुन्छ। याद राख्नुहोस् यदि एउटा गाउँमा २० ओटा घरपरिवारको सर्भेक्षण गरिसक्दा पनि ३० भन्दा कम बालबालिकाहरुको मात्रै मापन भएमा २० भन्दा बढी घरपरिवारको सर्भेक्षण गर्नु पर्ने हुन्छ।

#वस्ती नम्बर (Hamlet Number): सर्भेक्षणको गर्ने क्रममा नक्साको ४ भाग मध्ये कुन भागबाट सो घरपरिवार छनोट गरिएको हो त्यो उल्लेख गर्नु होस्।

#सर्भेक्षण सुरु गरिएको समय (Start time): कृपया सर्भेक्षणको लागि घरपरिवारका अनुमति प्राप्त भएर सर्भेक्षण सुरु गर्दा सर्भेक्षण सुरु गरेको समय पनि उल्लेख गर्नुहोस्

अब घरपरिवार सर्भेक्षण अन्तर्गत रहेको शुरुको जानकारीहरु भर्नुहोस्।

घरपरिवार सर्भेक्षण (Household Survey)

B.1	सर्भेक्षण गरिएको मिति (Date of Survey)	
B.2	सर्भेक्षण गरिएको बार (Day of Survey)	
B.3	उत्तरदाताको पूरा नाम (Full Name of the Respondent)	
B.4	उत्तरदाताको सम्पर्क नम्बर (Contact Number of the Respondent)	

B.1. सर्भेक्षण गरिएको मिति : सर्भेक्षण गरिएको दिनको पुरा मिति उल्लेख गर्नुहोस्।

B.2. सर्भेक्षण गरिएको बार : साधारणतया, असरको सर्भेक्षणहरू शुक्रबार र शनिबार गरिन्छ। यो भागमा आफुले कुन दिन सर्भेक्षण गरेको हो त्यो बार उल्लेख गर्नुहोस्।

B.3. उत्तरदाताको पूरा नाम : घरपरिवारको जुन सदस्यले तपाईंलाई जानकारी दिइराख्नु भएको छ, उहाँको पुरा नाम लेख्नुहोस्।

B.4. उत्तरदाताको सम्पर्क नं : उत्तरदाताको सम्पर्क नम्बर पनि उल्लेख गर्नुहोस्। यदि उहाँको नम्बर छैन भने परिवारको कुनै पनि सदस्यको सम्पर्क नम्बर उल्लेख गर्नुहोस्। यसो गर्नाले सर्भेक्षणको फोनबाट नै पनि पुनः परिक्षण (recheck) गर्न सकिन्छ। यदि उहाँहरूले सम्पर्क नम्बर दिन हिचकिचाउनु भयो भने नम्बर नलिनु होला।

माथिका जानकारीहरू भरिसकेपछि तथ्यांक संकलन फारममा उल्लेखित घरपरिवारसँगसम्बन्धित निम्न जानकारीहरू भर्नुहोस्:

एउटै घरपरिवारमा बस्ने सदस्यहरूको जानकारी (Members living in the same household)

B.5	०-१६ बर्ष उमेर समुहका परिवार सदस्यहरूको संख्या (Number of Family Members aged 0-16 Years)	
B.6	१७ वर्ष वा सो भन्दा माथिका परिवारका सदस्यहरूको संख्या (Number of Family Members aged 17 Years and above)	
B.7	यस घरपरिवारमा रहेका सदस्यहरूको कुल संख्या (Total Number of Family members in this household)	
B.8	घरपरिवारमा प्राय बोलिने भाषा (Language spoken at home)	

B.5. ०-१६ बर्ष उमेर समुहका परिवार सदस्यहरूको संख्या : यो प्रश्नमा भर्खर जन्मेको बालबालिका देखि १६ वर्ष सम्मका एउटै घर परिवारमा रहेका बालबालिकाहरूलाई समावेश गर्नुपर्ने हुन्छ। तर कतै अन्त बसेर पढ्ने र छोटो

समयको लागि सो घरपरिवारमा छन् भने उनीहरूलाई घरपरिवारमा गन्ती गरिंदैन। जस्तै छुट्टीमा छोटो समयको लागि आफन्तहरूकोमा बस्न आएका। तर कोहि बालबालिकाहरू सो घरपरिवारमा बसिरहेका छन् भने उनीहरूलाई भने सो परिवारका सदस्य नै मानिन्छ। सो घरपरिवारमा लामो समयदेखि काम गर्न राखेको कोहि छ भने उनीहरूको पनि परिवारको सदस्यमा नै गनिन्छन्।

B.6. १७ वर्ष वा सोभन्दा माथिका परिवारका सदस्यहरूको संख्या: यो प्रश्नमा नियमित रूपमा सोहि घरपरिवारमा बस्ने सदस्यहरू हुन्। नियमित रूपमा बसोबास गर्ने भन्नाले एउटा भन्झामा पकाएर खाने र एउटै कोषबाट खर्चहरू चलाउने व्यक्तिहरू हुन्। यिनै सदस्यहरूमा पनि कोहि व्यक्तिहरू ६ महिनाभन्दा कम समय त्यो घरपरिवारमा बसिरहेको छ वा छुट्टीको लागि मात्रै अहिले घर आएको छ भने उहाँहरूलाई घर परिवारको सदस्य मानिंदैन। उदाहरणको लागि अन्य कुनै देशमा काम गर्न गई छुट्टीमा आएकाहरूलाई यसमा समावेश गरिंदैन। तर अब नफर्किने उद्देश्यले आएको र नवविवाहितहरूलाई पनि ६ महिनाभन्दा कम समय सोहि घरपरिवारमा बसोबास गर्दै आएको भए पनि घर परिवार संख्यामा गनिन्छ।

B.7. घरपरिवारमा रहेका सदस्यहरूको कुल संख्या: प्रश्न नं B.6 र B.7 लाई जोडेर परिवारको कुल सदस्यहरूको संख्या यहाँ उल्लेख गर्नुहोस्।

B.8. घरपरिवारमा प्राय बोलिने भाषा : घरपरिवारमा दैनिक रूपमा प्रयोग हुने बोलीचालीको भाषालाई यहाँ उल्लेख गर्नुहोस्।

अब घरपरिवारमा रहेका घरायसी सामाग्रीहरूको जानकारी भर्नुहोस् ।

घरायसी सामाग्रीहरू (Household Assets)

B.9	तपाईंको घरमा साईकल छ? (Do you have a cycle at home?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.10	तपाईंको घरमा दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन छ? (Do you have a two wheeler at home?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.11	तपाईंको घरमा चार पाङ्ग्रे सवारी साधन छ ? (Do you have a four wheeler at home?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.12	तपाईंको घरपरिवारमा विद्युत जडान गरिएको छ ? (Does the household have an electricity connection?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.13	सर्भेक्षण गरिएको समयमा घरमा बिजुली थियो ? (Was there electricity during the time of survey?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.14	तपाईंको घरपरिवारमा टिभी छ? (Is there a TV in the household?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)

B.9. तपाईंको घरमा साईकल छ? : यो प्रश्नमा तपाईंहरूले छ वा छैनमा चिन्ह लगाउनु सक्नुहुन्छ। यदि कुनै घरपरिवारमा काम गर्ने कार्यालयले कामकाजको लागि दिएको साईकल छ भने पनि तपाईंले यो प्रश्नमा छ भन्ने विकल्पको खालि कोठामा ठिक चिन्ह दिनुपर्ने हुन्छ।

B.10. तपाईंको घरमा दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन छ? : यस प्रश्नमा मोटर साईकल र स्कुटरहरू छन् वा छैनन् भनेर उल्लेख गर्न सक्नु हुन्छ।

B.11. तपाईंको घरमा चार पाङ्ग्रे सवारी साधन छ? : यस प्रश्नमा घरपरिवारमा भएको ४ पाङ्ग्रे सवारी साधन छ वा छैन उत्तर अनुसार ठिक चिन्ह लगाउनुहोस्।

B.12. तपाईंको घरपरिवारमा विद्युत जडान गरिएको छ? : छ वा छैनको खाली कोठामा उत्तर अनुसार ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

B.13. सर्भेक्षण गरिएको दिन घरमा बिजुली थियो? : तपाईंले तथ्यांक संकलन गर्दैगर्दा अहिले बत्ति छ कि छैन भनेर सोधेर यो प्रश्नमा छ वा छैनमा रहेको खाली कोठामा उत्तर अनुसार ठिक चिन्ह दिनु पर्ने हुन्छ।

B.14. तपाईंको घरपरिवारमा टिभी छ? : टिभी छ वा छैन उत्तर अनुसार खाली कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

घरपरिवारमा रहेको अन्य घरायसी सामाग्रीहरूको जानकारी :

B.15	तपाईंको घरपरिवारमा कम्प्युटर/ल्यापटप छ? (Does the household have a computer/laptop?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.16	तपाईंको घरको वाइफाई इन्टरनेटमा पहुँच छ? (Do you have access to wifi internet at home?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.17	तपाइको घरमा कतिवटा मोबाइल फोन छ ? (How many mobile phones are there in the family?)	
B.18	यी मोबाइल फोनहरु मध्ये कतिवटा टच स्क्रीन/ स्मार्ट फोन हुन्? (How many of these mobile phones are touchscreen/smart?)	
B.19	यी मध्ये कतिवटा कि प्याड मोबाइल फोन हुन् ? (How many of these mobile phones are keypads ?)	
B.20	घरपरिवारका कतिजना महिला र पुरुषहरुसंग टच स्क्रीन/ स्मार्ट फोन छन् संख्यामा लेख्नुहोस् ? (How many touch screen/smart phones are owned by men and how many are owned by women)	☐ पुरुष (Men) ☐ महिला (Women)
B.21	तपाईंको घरपरिवारमा विद्यालयका पाठ्य पुस्तकहरु बाहेक अन्य कुनै पठन पाठनका सामग्रीहरु उपलब्ध छन् ? (जस्तै; उपन्यास, कथा पुस्तक, पत्रिकाहरु तथा म्याग्जिन आदि तर धार्मिक किताबहरु भने यसमा पर्ने छैनन्) Are there any reading materials available at home apart from school text-books and religious books?	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.22	घरपरिवारमा पिउनको लागि प्रयोग गरिने पानी को स्रोत घरबाट कतिको टाढा छ ? (How long does it take to bring drinking water at home from the source of water?) पानी लिन जान र आउन लाग्ने समय अवधि (जस्तै २० मिनेट, १ घण्टा आदि) उल्लेख गर्नुहोस् [write in time duration in minutes (0 min, 20 min, 60 min etc)]	
B.23	तपाईंको घरपरिवारमा खाना पकाउनको लागि मुख्य रुपमा कुन प्रकारको ईन्धन प्रयोग हुन्छ ? (What cooking fuel do you mainly use for cooking purposes?)	☐ दाउरा (Firewood) ☐ ग्याँस (LP Gas) ☐ बिधुत (Electricity) ☐ अन्य (Others) ☐ गोबरको गुइँठा (Cow Dung) ☐ बायो ग्याँस (Bio Gas) ☐ मट्टीतेल (Kerosene)

B.15. तपाईंको घरपरिवारमा कम्प्युटर/ल्यापटप छ?: सर्भेक्षण गरेको घरपरिवारमा कम्प्युटर वा ल्यापटप छ वा छैन सोध्नुहोस् र सोहि अनुसार ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

B.16. तपाईंको घरमा वाईफाई इन्टरनेटमा पहुँच छ? : इन्टरनेट जडान भनेर वाईफाई सहितको इन्टरनेट भन्न खोजिएको हो । यदि कुनै घरपरिवारमा छिमेकीको वाईफाई ल्याएर प्रयोग गर्ने गरेको भए पनि 'छ' मा ठिक चिन्ह दिन सक्नुहुन्छ।

B.17. तपाईंको घरमा कतिवटा मोबाइल फोन छ?: यस प्रश्नमा उत्तरदाताले कतिओटा मोबाइल घरमा छ भान्नुहुन्छ त्यसलाई अंकमा लेख्नुहोस्।

B.18. यी मोबाइल फोनहरूमध्ये कतिओटा टच स्क्रीन/ स्मार्ट फोन हुन्? यसमा कतिओटा मोबाइल टच स्क्रिन हुन् संख्या लेख्नुहोस्।

B.19. यी मोबाइल फोनहरूमध्ये कतिओटा कि प्याड मोबाइल फोन हुन्? यसमा कतिओटा मोबाइल कि प्याड मोबाइल हुन् संख्या उल्लेख गर्नुहोस्।

B.20. घरपरिवारका कतिजना महिला र पुरुषहरूसँग टच स्क्रीन/ स्मार्ट फोन छन् संख्यामा लेख्नुहोस्? यस प्रश्नमा घरपरिवारमा भएका मोबाइलहरूमध्ये कतिओटा मोबाइल पुरुषको हो र कतिओटा मोबाइल महिलाको हो त्यो संख्या उल्लेख गर्नुहोस्।

B.21. तपाईंको घरपरिवारमा विद्यालयका पाठ्य पुस्तकहरू बाहेक अन्य कुनै पठन पाठनका सामग्रीहरू उपलब्ध छन्? (जस्तै; उपन्यास, कथा पुस्तक, पत्रिकाहरू तथा म्यागजिन आदि तर धार्मिक किताबहरू भने यसमा पर्ने छैनन्): घरपरिवारमा अन्य पठन पाठनका पुस्तकहरू छन् वा छैनन् उत्तर अनुसार ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

B.22. घरपरिवारमा पिउनको लागि प्रयोग गरिने पानी को स्रोत घरबाट कतिको टाढा छ?: पानी लिन जान र आउन लाग्ने समय अवधि (जस्तै २० मिनेट, १ घण्टा आदि) सोधेर उल्लेख गर्नुहोस्।

B.23. तपाईंको घरपरिवारमा खाना पकाउनको लागि मुख्य रूपमा कुन प्रकारको ईन्धन प्रयोग हुन्छ?: यस प्रश्नमा दैनिक रूपमा अनि धेरै जसो प्रयोग हुने ईन्धन स्रोतलाई मात्र उल्लेख गर्नुहोस्। यसमा उत्तर अनुसार एक वा एकभन्दा बढीमा चिन्ह लगाउन सकिन्छ।

३.४. बालबालिकासँग के गर्ने ?

३.४.१. ५ देखि १६ वर्षसम्मका बालबालिकाहरूको सर्भेक्षण

सर्भेक्षणको यो भागमा घर परिवारमा रहेका ५ देखि १६ वर्ष सम्मका सबै (विद्यालय गईरहेका, विद्यालय जान बिचमै छोडेका र कहिले विद्यालयमा भर्ना नै नभएका) बालबालिकाहरूको सर्भेक्षण गर्नुहोस्।

घरपरिवार नम्बर (Household Number)

बालबालिकाको नम्बर (Child Number)

घरपरिवार नम्बर (Household Number) भन्नाले शुरूको १ देखि २० वा सो भन्दा माथिको नम्बर हो। बालबालिकाको नम्बर भन्नाले त्यस घरपरिवारमा रहेका बालबालिकाहरूको नम्बर हो। उदाहरणको लागि एउटा घरमा ४ जना बालबालिकाहरू छन् भने पहिलोलाई १ लेख्नुहोस, दोस्रोलाई २, तेस्रोलाई ३ र चौथोलाई ४ क्रमिक रूपमा लेख्नुहोस्।

प्र. नं C.1 देखि C.11 सम्मको जानकारीहरू प्रत्येक बालबालिकाहरूको (विद्यालय गईरहेका, विद्यालय जना बिचमै छोडेका र कहिले विद्यालयमा भर्ना नै नभएका) लागि भर्नुपर्ने हुन्छ।

५ देखि १६ वर्षसम्मका बालबालिकाहरूको सर्भेक्षण (Children Survey for 5-16 years)

C.1	बालबालिकाको नाम (Child's Name)	
C.2	लिंग (Gender)	☐ पुरुष (Male) ☐ महिला (Female) ☐ अन्य (Others)
C.3	उमेर (Age)	
C.4	बुवाको उमेर (Father's Age)	
C.5	बुवाको शैक्षिक योग्यता (Father's Education Qualification)	
C.6	आमाको उमेर (Mother's Age)	
C.7	आमाको शैक्षिक योग्यता (Mother's Education Qualification)	
C.8	बालबालिकामा कुनै किसिमको अपाङ्गता छ? Does the child have any disability issues?	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No) उल्लेख गर्नुहोस् (Write)
C.9	बालबालिकाले घरमा इन्टरनेट प्रयोग गर्छ? Does a child use internet at home (whether 4G or wifi)?	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
C.10	यदि छ भने केका लागि प्रयोग गर्छन्? If yes, for what purpose does the child use the internet for?	☐ खेल खेल्नको लागि (Playing games) ☐ पढाईको लागि (Learning) ☐ अरु प्रयोजनका लागि (Others)
C.11	के बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गरिएको छ? Is the child currently enrolled in school?	☐ छ (Yes) ☐ कहिले गरेको छैन (Never Enrolled) ☐ पढाई बिचमै छोडेको (Dropped Out)

C.1. बालबालिकाको नाम: बालबालिकाको पुरा नाम लेख्नुहोस्।

C.2. लिंग : बालबालिकाको लिंग उनीहरूलाई सोधेर उल्लेख गर्नुहोस्।

C.3. उमेर : बालबालिकाले पुरा गरेको उमेर उल्लेख गर्नुहोस्। यदि बालबालिकाहरूले म अहिले १२ वर्षको भए भन्ने उत्तर दिन्छन् भने उनीहरूले पुरा गरेको उमेर ११ हुन्छ।

C.4. बुवाको उमेर: बालबालिकाको बुवाले पुरा गरेको उमेर लेख्नुहोस्।

C.5. बुवाको शैक्षिक योग्यता: बालबालिकाको बुवाले पुरा गरेको कक्षा उल्लेख गर्नुहोस्। यदि पढ्नु भएको छैन भने उल्लेख गर्नुहोस्।

C.6. आमाको उमेर : बालबालिकाको आमाले पुरा गरेको उमेर लेख्नुहोस्।

C.7. आमाको शैक्षिक योग्यता : बालबालिकाको आमाले पुरा गरेको कक्षा लेख्नुहोस्। यदि पढ्नुभएको छैन भने उल्लेख गर्नुहोस्।

C.8. बालबालिकामा कुनै किसिमको अपाङ्गता छ?: बालबालिकामा अपाङ्गता छ वा छैन उत्तर अनुसार खाली कोठामा ठिक चिन्ह दिनुहोस्। यदि केहि प्रकारको अपाङ्गता भन्नुहुन्छ भने त्यो पनि उल्लेख गर्नुहोस्।

C.9. बालबालिकाले घरमा इन्टरनेट प्रयोग गर्छन्? यस प्रश्नमा बालबालिकाले घरमा इन्टरनेट प्रयोग गर्छन् कि गर्दैनन् भन्ने कुरामा चिन्ह लगाउनुहोस्। बालबालिकाले इन्टरनेट कम्प्युटर वा मोबाइल जुनैमा पनि प्रयोग गरेको हुन सक्छ।

C.10. यदि छ भने केका लागि प्रयोग गर्छन्? यदि बालबालिकाले इन्टरनेट प्रयोग गर्छन् भने के का लागि प्रयोग गर्छन् त्यो कुरामा चिन्ह लगाउनुहोस् जस्तै पढाईका लागि वा खेल खेल्नको लागि वा अन्य प्रयोजनका लागि भनेर उल्लेख गर्नुहोस्।

C.11. के बालबालिकालाई विद्यालय भर्ना गरिएको छ? बालबालिका हाल विद्यालय गईरहेका छन् भने छ, भर्ना गरेको नै छैन वा विद्यालय बिचमै छोडेको हो भन्नेमा ठिक चिन्ह दिनुहोस्। अब सोहि अनुसार अन्य आवश्यक प्रश्नहरू सोधेर उत्तर लेख्नुहोस्।

यदि बालबालिकाहरू हाल विद्यालय गईरहेका छन् भने **C.12** देखि **C.16** सम्मको प्रश्नहरूको उत्तर अनिवार्य रूपमा भर्नुहोस्। तर यदि बालबालिकाहरूले बिचमै पढाई छोडेको हो भने मात्र प्रश्न नं **C.17** देखि **C.19** सम्मका जानकारीहरू भर्नुपर्नेछ।

C.12	कक्षा (Class):	
C.13	विद्यालयको प्रकार (Type of Schools)	☐ सरकारी/सामुदायिक (Government) ☐ धार्मिक (Religious) ☐ निजी (Private) ☐ अन्य (Others)
C.14	विद्यालयमा पढाउने भाषाको माध्यम (Medium of Instruction)	☐ नेपाली (Nepali) ☐ अंग्रेजी (English) ☐ अन्य (Others)
C.15	कोभिडको लकडाउन पश्चात विद्यालय पुनः खोलिए पछि बालक/ बालिका नियमितरुपमा विद्यालय गईरहेको छ ? Does the child go school regularly after re-opening of school amidst Covid lockdown?	☐ छ(Yes) ☐ छैन (No) ☐ अन्य (Others)
C.16	बालबालिकाले सशुल्क ट्युसन कक्षा पढ्छन् ? (Does a child take a paid tuition class?)	☐ पढ्छन् (Yes) ☐ पढ्दैनन् (No)

C.12. कक्षा : बालबालिकाहरूले पुरा गरेको कक्षा उल्लेख गर्नुहोस्।

C.13. विद्यालयको प्रकार: बालबालिकाहरू सरकारी/सामुदायिक, निजी, धार्मिक वा अन्य कुन प्रकारको विद्यालय जान्छन् भने त्यसमा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

C.14. विद्यालयमा पढाउने भाषाको माध्यम : विद्यालयमा कुन भाषा (नेपाली, अंग्रेजी, अन्य) को माध्यमबाट पढाई हुन्छ त्यसमा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

C.15. कोभिडको लकडाउन पश्चात विद्यालय पुनः खोलिएपछि बालक/ बालिका नियमित रुपमा विद्यालय गईरहेको छ ? : यो प्रश्नमा गईरहेको छ भने छ मा र छैन भने छैनमा ठिक चिन्ह दिनुहोस्। यदि कहिले जाने कहिले नजाने गर्छ भने अन्यमा उल्लेख गर्नुहोस्।

C.16. बालबालिकाले सशुल्क ट्युसन कक्षा पढ्छन्?: विद्यालयको पढाई बाहेक बालबालिकाहरूले शुल्क तिरेर ट्युसन पढ्छन् वा पढ्दैनन् , त्यसमा ठिक चिन्ह दिनुहोस्।

यदि बालबालिकाहरू हाल विद्यालय गईरहेका छैनन् र छाडेका छन् भने C.17 देखि C.19 सम्मको सबै जानकारीहरू भर्नुहोस्।

C.17	विद्यालय छोडेको साल (वि. सं. मा) उल्लेख गर्नुहोस् (Dropped out year in B.S.)	
C.18	पुरा गरेको कक्षा (Class Completed)	
C.19	पढाई छोडेको समयमा बालबालिकाको उमेर (Age of Child at the time of drop out)	

C.17. **विद्यालय छोडेको बर्ष वि.सं मा उल्लेख गर्नुहोस्** : बालबालिकाले पढाई / विद्यालय छोडेको वर्ष वि. सं को साल उल्लेख गर्नुहोस्। जस्तै, २०६२, २०६३

C.18. **पुरा गरेको कक्षा** : यदि बालबालिकाहरूले पढाई बिचमै छोडेको हो भने कति कक्षा पुरा पढेर छोडेको हो उल्लेख गर्नुहोस्। उदाहरणको लागि जस्तै बालबालिकाहरूले ५ कक्षा पढ्दा पढ्दै बिचमै छोडेको हो भने तपाईंले यो प्रश्नको उत्तरमा पुरा गरेको कक्षा ४ लेख्नु पर्ने हुन्छ।

C.19. **पढाई छोडेको समयमा बालबालिकाको उमेर**: पढाई छोडेको समयमा उक्त बालबालिका कति उमेरको थिए सो उल्लेख गर्नुहोस्।

यी सबै जानकारीहरू भरिसकेपछि घरपरिवारमा रहेका सबै बालबालिकाहरूको नेपाली, गणित र अंग्रेजी बिषयको मापन गर्नुहोस्। याद राख्नुहोस्, यदि बालबालिकाहरू सर्भेक्षणको समयमा कतै नजिकै खेलिरहेका छन् भने बोलाउन लगाउनुहोस् तर यदि टाढै छन् भने उनीहरूको मापन नगरी सर्भेक्षण मात्रै गर्नुहोस्। यदि सम्भव छ भने उनीहरू घर फर्किने समय वा भोलि पल्ट गएर पनि मापन गर्न सक्नुहुन्छ।

३.४.२. बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धि मापन

असर सर्भेक्षणमा बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धि मापन सबैभन्दा महत्वपूर्ण भाग हो। यसमा घरपरिवारका ५ **देखि १६ वर्षसम्मका** सबै बालबालिकाहरूको सर्भेक्षण गरिसकेपछि एक एक गर्दै सिकाइ उपलब्धि मापन गर्नुहोस्। हरेक बालबालिकाको मापन गर्न जाँच्ने प्रश्नपत्र र सर्भेक्षण फारममा दिइएको सिकाइ उपलब्धिको तहहरूमा भएको कोठाको प्रयोग गर्नुहोस्। मापन पश्चात प्रत्येक बालबालिकाहरू नेपाली, अंग्रेजी र गणित विषयमा सिकाइको कुन तहमा रहेछन् भनी सर्भेक्षण फारममा उल्लेख गर्नुहोस्।

D.1. नेपाली मापनको नतिजा (Nepali Test Result)	
शिकारु (Beginner)	
अक्षर (Letter)	
शब्द (Word)	
अनुच्छेद (Paragraph)	
कथा (Story)	

D.2 अंग्रेजी मापनको नतिजा (English Test Result)	
शिकारु (Beginner)	
अक्षर (Letter)	
शब्द (Word)	
अनुच्छेद (Paragraph)	
कथा (Story)	

D.3. गणित मापनको नतिजा (Math Test Result)	
शिकारु (Beginner)	
एक अंक (One Digit)	
दुई अंक (Two Digit)	
जोड (Addition)	
घटाउ (Subtraction)	
भाग (Division)	

मापनको क्रममा के के कुराको जाँच गरिन्छ?

बालबालिकाहरूको नेपाली, अंग्रेजीको पढाई र गणितको समस्याहरू हल गर्ने क्षमताको जाँच गरिन्छ। मापनको क्रममा भने नेपाली बिषयको पढाई जाँचबाट शुरु गर्नुपर्छ, त्यसपछि गणित र अन्त्यमा अंग्रेजीको जाँच गरिन्छ।

मापन गर्ने विधिका लागि सामान्य निर्देशन

तपाईं कुनै घरपरिवारमा सर्भेक्षणकर्ता भएर जानु हुन्छ। यस क्रममा घरपरिवारमा रहेका ५ देखि १६ उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धि मापन गर्छौं। मापन गर्दा हामी उनीहरूलाई पास वा फेल भएको कुरा जाँचन गएका होइनौं। हाम्रो उद्देश्य भनेको उनीहरूले नेपाली, अंग्रेजी र गणित बिषयमा कतिसम्म सिकाई हासिल गरेका रहेछन् भनेर माथिल्लो उपलब्धि थाहा पाउनु हो। त्यसैले बालबालिकाहरूको मापन गर्ने क्रममा तपाईंले यी कुराहरूलाई ध्यान दिनु महत्वपूर्ण छ :

- **बालबालिकाहरूको लागि सहज वातावरण बनाउनुहोस्:** बालबालिकाको मापन शुरु गर्नु अगाडि बालबालिकासँग कुराकानी गरेर सहज वातावरण बनाउनु पर्ने हुन्छ। उदाहरणको लागि, बालबालिकाहरूलाई उनीहरूको मनपर्ने खेलकुद, खाना, साथी, चाड, कथा, गीतहरू सोध्ने। जब बालबालिकाहरू तपाईंसँग मजाले कुराहरू गर्न थालेको महसुस हुन्छ, उनीहरूलाई मापनको प्रश्नपत्रहरू देखाउनुहोस् र उनीहरूलाई भन्नुहोस् यो कुनै परिक्षा होइन, यो प्रश्नपत्रहरूमा साधारण गतिविधिहरू छन् र तपाईं उनीहरू सहभागी होस् भन्ने चाहनुहुन्छ। तपाईं र बालबालिका एउटै तहमा सजिलो तरिकाले बस्नुभएको छ भनेर निश्चित गर्नुहोस्, जस्तै, यदि तपाईं मेचमा बस्नु भएको छ भने बालबालिका पनि मेचमा नै बसेको हुनु पर्दछ। कृपया उभिएर मापन नगर्नुहोस्।
- **बालबालिकामा अरुबाट कुनै पनि किसिमको दबाब हुनुहुदैन:** प्राय परिवारका सदस्यहरू र छिमेकीहरू बालबालिकाले कसरी गरिरहेका छन् भनेर हेर्न वरपर जम्मा हुने गर्दछन्। यसले बालबालिकालाई असहज महसुस गराउन सक्छ। सर्भेक्षणकर्ताले यस्तो हुन नदिन निश्चित गर्नु पर्छ। एकजना सर्भेक्षणकर्ताले बालबालिकालाई मापन गरिरहँदा अर्को सर्भेक्षणकर्ताले चाहिँ वयस्कहरूसँग कुरा गर्ने वा अरु बालबालिकाहरूसँग केहि गतिविधिहरू गर्ने गर्नुपर्दछ। तर बालबालिकाहरूलाई एकान्तमा लगेर मापन नगर्नुहोस्। परिवारको कुनै वयस्क व्यक्ति बिना बालबालिकाहरूको मापन गर्न पाइने छैन।
- **बालबालिकाप्रति प्रोत्साहित र धैर्य हुनुपर्दछ:** बालबालिकालाई उनीहरूले गरेको प्रयासको सराहना गरी प्रोत्साहित गर्नु पर्दछ। उनीहरूले गणितको उत्तर दिँदा र समाधान गर्दा समय लाग्न सक्ने हुनाले धैर्य राख्नु पर्दछ। बालबालिकालाई सुन्न, विचार गर्न र समाधान गर्न पर्याप्त समय दिनुपर्दछ। उनीहरूलाई हतार नगराउनुहोस्। साना बालबालिकाहरूले गणितका समस्याहरू समाधान नगर्न पनि सक्छन् तर पनि प्रक्रिया एक समान राख्नका लागि सबै बालबालिकाहरूमा एउटै प्रक्रिया अपनाउनुहोस्।
- **फरक बालबालिकाहरूको लागि फरक नमूना:** मापनको लागी प्रत्येक बिषयको २ सेट प्रश्नपत्रहरू छन् (सेट १ र सेट २) छन्। बालबालिकाहरूले एकअर्काको सार्ने वा याद गर्ने काम नगरुन् भन्नको लागि कृपया एकै घरपरिवारका बालबालिकालाई प्रश्नपत्र फरक फरक सेटको प्रयोग गर्नु होस्। उदाहरणको लागि यदि तपाईंले

एउटा घरपरिवारको पहिलो बालक/बालिकाको लागि सेट १ प्रयोग गर्नु भयो भने दोस्रोलाई सेट २ प्रयोग गर्नुहोस्। यो प्रक्रिया सबै घरपरिवारहरूमा लागुहुनेछ।

३.४.३. नेपाली र अंग्रेजीको जाँच कसरी गर्ने?

नेपाली र अंग्रेजीको पढाईको जाँच गर्ने तरिका एउटै हुन्छ। यी दुई ओटै विषयको जाँच गर्दा निम्न कुराहरू ध्यान दिनुपर्ने हुन्छ :

नेपाली विषयबाट मापन गर्न शुरु गर्नुहोस् ।

अक्षरहरूबाट मापन गर्न सुरु गर्नुहोस्

अक्षर स्तर

- यस कार्यमा १० ओटा अक्षरहरू छन्।
- बालबालिकाहरूलाई १० मध्ये ५ ओटा अक्षरहरू छान्न लगाउनुहोस्।
- यदि उनीहरू आफैले छान्दैनन् भने तपाईं आफै एक एक गरि ५ ओटा अक्षर देखाउँदै पढ्न लगाउनुहोस्।
- यदि उनीहरूले यस कार्यमा ५ मध्ये ४ ओटा अक्षरहरू सहि रूपमा पढ्न सके भने **अक्षरको स्तरमा** चिन्ह लगाउनुहोस्। यदि सकेनन् भने **भर्खरको सिकारु** स्तरमा रहेको उल्लेख गर्नुहोस्।
- अब शब्द स्तरको कार्यमा जानुहोस्।

शब्द स्तर

प्रश्नपत्रमा १० ओटा शब्दहरू छन्।

- यस कार्यमा बालबालिकाहरूलाई १० मध्ये ५ ओटा शब्दहरू छानेर पढ्न लगाउनुहोस्।
- यदि उनीहरूले छानेनन् भने तपाईं आफैले ५ ओटा शब्दहरू छानेर पढ्न लगाउनुहोस्।
- यदि उनीहरूले ५ शब्दहरू मध्ये ४ ओटा शब्दहरू सहि रूपमा उच्चारण गर्न सके भने सो बालक वा बालिका शब्दको स्तरमा रहेको उल्लेख गर्नुहोस्।
- अब अनुच्छेद स्तरको कार्यमा जानुहोस्।

अनुच्छेद स्तर

प्रश्नपत्रमा २ ओटा अनुच्छेदहरू छन्।

- एउटा अनुच्छेदमा ४ ओटा वाक्यहरू छन्।
- बालबालिकाहरूलाई २ मध्ये कुनै एउटा अनुच्छेद छान्न लगाउनुहोस्।
- यदि उनीहरू आफैले छानेनन् भने तपाईं आफैले कुनै एक अनुच्छेद छानेर पढ्न लगाउनुहोस्।
- बालबालिकाहरूले अनुच्छेद पढिराख्दा कसरि पढ्छन् भनेर ध्यान दिएर सुन्नुहोस्।

बालबालिकाहरू अनुच्छेद स्तरमा छन् यदि उनीहरूले

- अनुच्छेदका वाक्यहरू सहजताका साथ सहि रूपले पढ्न सक्छन्। उनीहरूले बिस्तारै पढे पनि त्यो सहि हुन्छ।
- ३ वा ३ भन्दा कम गलत उच्चारण गरेर अनुच्छेद पढ्छन्।

बालबालिकाहरूले अनुच्छेद सहि रूपमा पढ्न सकेमा अब कथा स्तरमा जानुहोस्

यदि अनुच्छेद पढ्ने क्रममा निम्न कुराहरू गरेमा बालबालिकाहरू अनुच्छेद स्तरमा छैनन्

- शब्दहरू टुक्र्याएर वाक्यहरू छुट्टाछुट्टै पढ्छन्।
- पढ्ने क्रममा बिचमा धेरै बेर रोकिन्छन्।
- वा राम्ररी पढे पनि ३ भन्दा बढी उच्चारण गर्छन् भने।

कथा स्तर

प्रश्नपत्रमा एउटा कथा छ।

- बालबालिकाहरू कथा स्तरमा छन्, यदि बालबालिकाहरूले कथा सहजताको साथ सहि रूपमा पढ्न सक्छन्। उनीहरूले बिस्तारै पढे पनि सहि तरिकाले पढिरहेका छन् भने तेस्लाई सहि मान्न सकिन्छ।
- ३ वा ३ भन्दा कम गलत उच्चारण गरेमा।

सिकाई मापनको विश्लेषणको क्रममा भने बालबालिकाले प्राप्त गरेको माथिल्लो स्तरलाई मात्र लिइन्छ।

नेपालीको मापन सकिएपछि कृपया गणितको मापन गर्नुहोस् र अन्त्यमा मात्रै अंग्रेजीको मापन गर्नुहोस्।

३.४.४. गणितको जाँच कसरी गर्ने?

एक अङ्क पहिचान बाट मापन सुरु गर्नुहोस् ।

एक अङ्क पहिचान

- बालबालिकालाई प्रश्नमा रहेका अङ्कहरू देखाउनुहोस्।
- प्रश्नमा भएका अङ्कहरू मध्ये पाँचओटा अङ्कहरू छान्न लगाउनुहोस्।
- यदि छान्दैनन् भने आफैले कुनै पाँच अङ्क छानेर पढ्न लगाउनुहोस्।
- यदि पाँच ओटामध्ये चार ओटा पहिचान गर्छन् भने एक **अङ्क स्तर**मा चिन्ह लगाउनु होस् नत्र भने बालबालिकालाई **भर्खर सिकारु** भनेर उल्लेख गर्नुहोस्।
- अब **दुई अङ्क पहिचान**को प्रश्नमा जानुहोस् ।

दुई अङ्क पहिचान

- बालबालिकालाई अङ्क पहिचानका प्रश्न देखाई प्रश्नमा भएका अङ्कहरू देखाई पाँच ओटा अङ्क छान्न लगाउनुहोस् ।
- यदि छान्दैनन् भने आफैले कुनै पाँच ओटा छानेर पढ्न लगाउनुहोस्।
- यी पाँचओटा मध्ये चारओटा पहिचान गर्न सके भने **दुई अङ्क**मा चिन्ह लगाउनुहोस् ।
- अब **जोड**का प्रश्नहरूमा जानुहोस् ।

जोड

- जोडमा भएका प्रश्नहरू बालबालिकालाई देखाउनुहोस् र एक एक गर्दै हल गर्नको लागि भन्नुहोस् । हल गर्नको लागि घरपरिवार सर्भेक्षण फारममा भएको खुल्ला पाना प्रयोग गर्न सक्नुहुन्छ।
- यदि बालबालिकाले दुईवटै प्रश्नको सहि जवाफ दिन्छन् भने **जोड**मा चिन्ह लगाउनुहोस् ।
- अब **घटा**मा जानुहोस् ।

भाग

- भागमा भएका दुईवटा प्रश्नहरू बालबालिकालाई देखाउनुहोस् ।
- त्यसमध्ये बालबालिकालाई एउटा प्रश्न छान्नको लागि भन्नुहोस्।
- यदि बालबालिकाले नछाने आफैले एउटा प्रश्न छानी हल गर्नको लागि भन्नुहोस् ।
- हल गर्नको लागि घरपरिवार सर्भेक्षण फारममा भएको खुल्ला पाना प्रयोग गर्न सक्नुहुन्छ।
- यदि बालबालिकाले प्रश्नको सहि जवाफ दिन्छन् भने बालबालिकालाई **भाग स्तर**मा भएको उल्लेख गर्नुहोस् ।

समस्याको हल गर्नुहोस्

- यसमा गणितको एउटा समस्या शब्दहरूमा लेखेको हुन्छ।
- बालबालिकालाई समस्या पढ्न लगाउनुहोस् र हल गर्न लगाउनु होस् ।
- यदि बालबालिकाले हल गर्न सके भने **समस्याको हल गर्न सक्ने स्तर**मा ठिक चिन्ह लगाउनु होस् ।

घरपरिवारमा रहेका ५-१६ वर्ष उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरूको मापन गर्न सकिसके पछि त्यो घर परिवारमा सर्भेक्षण सकिएको समय उल्लेख गर्नुहोस्।

४. सर्भेक्षण सकिएपछि के गर्ने?

एउटा गाउँमा २० वा सोभन्दा बढी घरहरूको सर्भेक्षण र ३० वा सोभन्दा धेरै बालबालिकाहरूको मापन भईसकेपछि Summary Sheet भर्नुहोस् र प्रतिबद्धता पत्रमा दुवै जना स्वयमंसेवकहरूले हस्ताक्षर गर्नुहोस्।

Summary Sheet भर्ने

तपाईंले सर्भेक्षण गरेको गाउँ/वडा/टोलमा सबै बालबालिकाको मापन सकिएपछि प्रत्येक बालबालिकाहरूको सिकाई उपलब्धि कुन कुन तहमा रहेछन् भनेर एउटा तालिकामा भर्नुपर्ने हुन्छ। यो तालिका तथ्यांक संकलन फारम पुस्तिकामा Summary Sheet भनेर दिईएको छ। नेपाली, अंग्रेजी र गणित विषयको लागि ३ वटा छुट्टा छुट्टै तालिकाहरू दिईएको छ। तल दिईएको चित्रमा तालिकाको नमुना देखाइएको छ।

Summary Result **Note: पूर्व प्राथमिक शिक्षा (Pre Primary Education) = 0**
नेपाली मापनको नतिजा (Nepali Literacy Assessment Result)

कक्षा (Class)	शिकारु (Beginner)	अक्षर (Letter)	शब्द (Word)	अनुच्छेद (Paragraph)	कथा (Story)
0					
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
विद्यालय छोडेका बालबालिकाहरू Out of School (OOS)					

Summary Sheetको उदाहरण

Summary Sheet भर्दा कक्षा १ देखि १० सम्मका सर्भेक्षण गरिएका सबै बालबालिकाहरु कुन तहमा रहेछन् भनेर भर्नुपर्ने हुन्छ। यदि कोहि बालबालिका पूर्व प्राथमिक कक्षामा छन् भने ती सबैलाई ० मा राख्नुहोस् र तिनीहरुको नतिजा लेख्नुहोस्। जस्तै उदाहरणको लागि कक्षा १ मा पढ्ने ४ जना बालबालिकाहरुमध्ये २ जना अक्षर तह , १ जना अनुच्छेद तह , र १ जना कथाको तहमा रहेछन् भने, Summary Sheet मा कक्षा १ को अक्षर तहमा दुई ओटा ट्यालि चिन्ह (।।) दिनुहोस् र अनुच्छेदको कोठामा (।) चिन्ह दिनुहोस् र कथाको कोठामा (।) चिन्ह दिंदै जानुहोस्। सबै कक्षामा पढ्ने र विद्यालय नै नजानेहरुको लागि पनि यो प्रक्रिया गर्नुहोस्। हरेक बिषयको लागि Summary Sheet भर्नुपर्ने हुन्छ र तपाइले सर्भेक्षण गरेको गाउँ/वडा/टोलको सबै बालबालिकाहरुको सिकाई उपलब्धि मापनमा हासिल गरेको तह Summary Sheet मा भर्नुपर्ने हुन्छ।

तपाइले सर्भेक्षण गर्नुभएको गाउँमा सबै सर्भेक्षण सकिसके पछि Summary Sheet भर्नुहोस् र प्रतिबद्धता पत्र (STATEMENT OF COMMITMENT) मा लेखिएको कुराहरु राम्ररी पढ्नुहोस् र दुवै जना स्वयंसेवकहरुले दिईएको कोठामा नाम लेखी हस्ताक्षर गर्नुहोस्।

सर्भेक्षणकर्ताहरुको नाम (Name of Surveyors)	हस्ताक्षर (Signatures)

1. WHAT IS ASER?

ASER is a Citizen-led Assessment. Citizen-led means assessment is performed by community members like you and us. We, the volunteers, take the opportunity to connect with communities across the country and gather data that can help improve learning. Though technical people design its methods, it is led and executed by common people like you. Assessment means examining something. In this case, we are investigating if our younger brothers and sisters aged 5-16 years can read in English and in Nepali, as well as do Numeracy problems at the 3rd grade level. All the activities of this method are led by community people but preparation, authentication and quality of this method is ascertained by the team of experts. Our intention is to ensure EVERYONE has at least foundational literacy and numeracy.

ASER has four steps:

- **Getting Village/ward information:** Once the village is allocated for a survey, you have to get all the required village information mentioned in the village information sheet in the survey form.
- **Choosing households for the assessment:** The process of choosing the households is called sampling. The sampling for ASER was decided in a scientific way. To design the sampling method, many experts including the Central Bureau of Statistics were consulted. The method we have chosen follows other surveys conducted by the National Statistics Office of Nepal.
- **Getting information about the household and its members:** Once you have chosen the households, you have to get some information about them. You do this by conducting the household survey. You will learn how to conduct the household survey later in this training.
- **Assessing all children between 5 - 16 years in the household:** After you have gotten information about the household, you must assess every child in the household who is between the age of 5 and 16 years. You will use the Testing Tool to assess the ability of each child to read and do math at a 3rd grade level. You will learn how to conduct this assessment later in this training.

2. WHY ASER?

- To ensure that the citizens have functional literacy at the basic level so that they can progress in life. Without the ability to read and do math, our younger generation will fall very far behind. We wish to make sure that everyone responsible for their learning is working hard to make them successful. ASER information helps us focus attention on this very important issue.
- To create a simple, easy to understand tool that local governments and community leaders can understand. The Government of Nepal has some very detailed assessments to help high

level officials make policy decisions. These assessments require technical expertise to understand. They are very important in guiding the education policy of the nation. But ASER has a different objective. ASER complements these tools by creating a simple method that community leaders and officials at local levels can understand easily.

- To make the community aware of the state of learning outcomes in their own area. The results of the ASER are used by citizens, activists and non-government organizations to help their own communities and community leaders become aware of the gaps in education. Thus, ASER helps these leaders focus more energy and resources in fixing them.

3. ASER PROCESS

3.1. Things to do before starting the survey

- You will receive data collection forms from ASER staff that includes village information sheet, household survey form and children survey form. After receiving these data collection forms, please provide the following necessary information about a village/tole/ward that you will be visiting.

जिल्ला (District)	
पालिका (Palika)	
वडा नं (Ward No.)	
गाउँ वा टोलको नाम (Name of Village/Tole)	

Name of the district, municipality, ward number and name of the village/tole inside ward that you would be visiting should be mentioned clearly in the outer page of the data collection form.

- After that, fill up the information of the surveyors. Please fill up the surveyor's information part of the data collection form which is in the upper part of the second page.

सर्भेक्षणकर्ताको कोड (Surveyor's Code)	सर्भेक्षणकर्ताहरूको नाम (Name of the Surveyors)	सर्भेक्षणकर्ताको सम्पर्क नम्बर (Surveyor's Contact Number)

There are two volunteers assigned to each village. The two of you cannot divide, among yourselves, the houses allocated to two of you. Two of you must do the survey together. The

rationale behind doing this is that while one of you is collecting data, the other can talk to other family members, children or whoever is present during the data collection, who is interested to know about the survey and assessment.

Surveyor's code: You can write number 1 and 2 on this section.

Name of the surveyors: Please write the name of both of the surveyors

Surveyor's Contact Number: Please write the contact number of both surveyors.

3.2. What to do in a village?

3.2.1 Inform local leaders/village representatives

Each ASER survey is conducted in coordination with the local level organizations that have access to local level authorities. First of all, before conducting the survey, you visit the village/tole/ward representative and inform him/her about the reason for your visit to the concerned village/tole/ward. You give the letter provided to you by the ASER personnel to him/her by filling the required information in the letter. Then you ask the questions in the village information sheet and fill up the sheet. Please keep in mind that if you do not meet a representative who can give information about the village/tole/ward, then you can get the information from a village elder or anyone who can provide information for the questions in the village information sheet. You also make a map of the village/tole/ward with the help of this person. Please end the conversation by thanking the person.

गाउँ/टोलको जानकारी (Village/Tole Information)

क्र स (S.N.)	उपलब्ध सुविधाहरू (Facilities available)	छ (Yes)	छैन (No)
A.1	गाउँ/टोल सम्म पुग्ने कालोपत्रे सडकहरूको सुविधा (Availability of blacktopped roads to reach the village/Tole)		
A.2	गाउँमा/टोलमा विद्युत सुविधा (Availability of Electricity in the village/Tole)		
A.3	गाउँ/टोल मा सार्वजनिक यातायातको साधनको सुविधा उपलब्ध छ? (Availability of means of public transportation in village/Tole)		
A.4	गाउँ / टोलमा सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरू छन् ? (Availability of public Health Care Centers in the village/Tole)		
A.5	गाउँ/ टोलमा निजी स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरू छन् ? (Availability of private Health Centers in the village/Tole)		
A.6	गाउँ/टोलमा ब्रोड ब्याण्ड इन्टरनेटको सुबिधा छन् ? (Does the village have access to broadband internet connection?)		

A.1. Availability of blacktopped roads to reach village/tole: This question gives information about whether the village you will be surveying has blacktopped road. If there is a blacktopped road to the village, then please tick Yes column otherwise tick No.

A.2. Availability of electricity in the village/tole: This question gives information about whether the village you will be surveying has electricity. If there is electricity in the village, then please tick Yes otherwise please tick No.

A.3. Availability of means of public transportation in village/tole: This question gives information about whether public transportation in the village is available. Public transportation could be bus, auto whatever community people can use for traveling. If there is any means of public transportation, then please tick Yes otherwise please tick No.

A.4. Availability of public Health Care Centers in the village/Tole: This question gives information about whether a village has any government owned health care facility. This includes health posts, hospital. If there is any health care facility, then please tick Yes otherwise please tick No.

A.5. Availability of private Health Centers in the village/Tole: This question gives information about whether a village has any privately owned health care facility. This includes health posts, hospital. If there is, then please tick Yes otherwise please tick No.

A.6. Availability of Broadband Internet connectivity in the village/Tole: This question gives information about whether a village has any access to internet connection. This includes the presence of an internet router. If there is any such connectivity, then please tick on the Yes column otherwise please tick on the No column.

गाउँमा रहेका विद्यालयहरूको जानकारी (Information on schools in the village)

A.7	गाउँ/टोलमा पूर्व प्राथमिक शिक्षा प्रदान गर्ने कुनै विद्यालयहरू छन् ? (Any schools in the village that provide pre-primary education)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
A.8	यदि प्रश्न नं A.7 को उत्तर मा छ को बाकसमा ठिक चिन्ह दिइएको छ भने कुन कुन प्रकारको विद्यालयहरूले पूर्व प्राथमिक शिक्षा प्रदान गर्छन्, मिल्ने जतिमा ठिक चिन्ह दिनुहोस् ? If yes in A.7 tick all applicable school types that provide Pre- primary education?)	☐ सरकारी/सामुदायिक (Government) ☐ निजी (Private) ☐ अन्य (Others)
A.9	गाउँमा भएका विद्यालयहरूको जम्मा संख्या, यदि कुनै कुनै प्रकारको विद्यालयहरू छैनन् भने 0 लेख्नुहोस्। (Write the total number of schools in the village based on type of schools, if there are no schools under certain type, please write 0)	☐ सरकारी/सामुदायिक (Government) ☐ निजी (Private) ☐ अन्य (Others)

A.7. Any schools in the village that provide pre-primary education: This question gives information about whether a village has government owned or privately owned school that provides pre-primary education. If there is, then please tick Yes otherwise please tick No.

A.8. If the answer to the A.7 was yes, then please mention the type of school/schools that is/are providing pre primary education whether it is government, private or other kind of school. You can tick more than one here.

A.9. In this question, write the total number of schools in the village such as how many schools are government owned, how many are private schools and how many are other types of school.

विद्यालय १ (School 1)

A.10	विद्यालय को प्रकार (Type of school)	☐ सरकारी/सामुदायिक (Government) ☐ निजी (Private) ☐ अन्य (Others)
A.11	विद्यालयमा संचालन हुने सबै भन्दा ठुलो कक्षा (Higher grade available in school)	
A.12	विद्यालयमा संचालन हुने सबै भन्दा सानो कक्षा (Lower grade available in school)	

After mentioning about the number of schools, write about different schools available in the village. While writing about the school information, please start with the government school available in the village.

A.10. Type of school: In this question, write whether the first school mentioned by the respondent is a government or private or other kind of school. If there are 4 schools in the village, then write information for all four schools. Separate tables are created for each school.

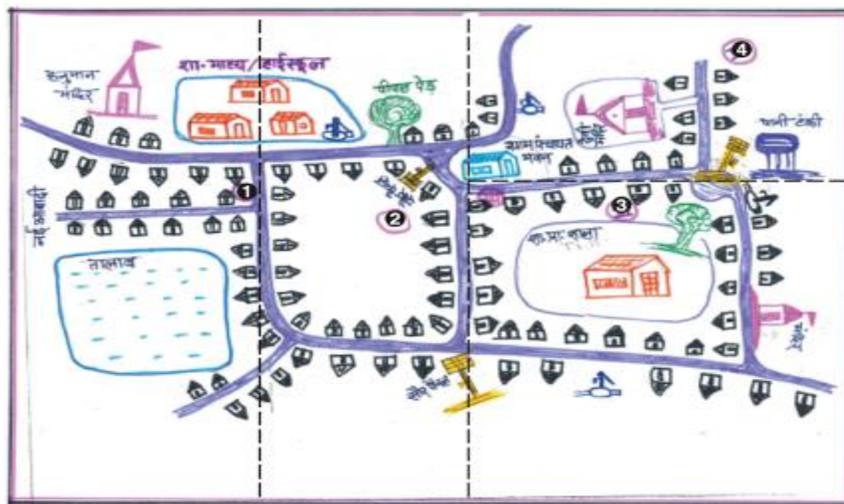
A.11. Highest grade available in school: In this question, write the highest grade that the school offers to students for example a school may offer upto grade 8 or grade 12 or grade 5. Please mention the highest grade offered.

A.12. Lowest grade available in school: Similarly, in this question, write the lowest grade that the school offers to students for example a school may offer education from grade 1 or grade 5 or preprimary education. Please mention the lowest grade offered.

Likewise repeat the same for school 2, school 3 and school 4

3.2.2. Draw a village map

The map of the village/tole/ward does not need to be exact. You can make a tentative map by consulting with the local representative. Please take note of the important landmarks of the village/ward/tole in the map such as temples, ponds, river, jungle, water source, shops, library. Now divide the map in the middle into four parts by drawing vertical and horizontal lines. Please number the divided parts with 1, 2, 3 and 4. For the survey, you have to select 5 households from each 4 parts. Now you have to find the centre point of each division of that village/tole/ward. You can assign centre point to landmarks such as school, temple or any other point that all can identify with based on local knowledge. After that, select a household for the survey. The household selection process has been described below.

Note: Please make a rough sketch of the map in a separate sheet of paper first. If you think the village/tole/ward map is ok, then only make the map in the data collection form. During the survey, if you find a new interesting landmark in the village then you can add them in the map too. Please keep in mind that what you put in the map helps those who go to the village/tole/ward for supervision and monitoring later.

3.2.3. Select a household

The map is now divided into 4 parts. After finding the center points of each part, you choose a household by using the left-hand rule. When you use the left-hand rule, it means that you reach the center point where you choose the first house on your left side. That is where you choose your first household. After finishing the survey in the first household, you choose the second household by leaving 4 consecutive houses on the left side of the surveyed household and selecting the 5th house. There, you conduct the second survey. Until you have surveyed the 5 households in the selected part of the village/tole/ward, you perform the same process for selecting households. By

using the left-hand rule in each part of the village/tole/ward, you survey 20 households in the village/tole/ward.

Some special situations while choosing a household:

- If you reach the end of the divided part of the village/tole/ward and cannot use left hand rule before completing 5 households then go to the center point of the part again. By using the left-hand rule, select the house on your left. If the house has already been surveyed then you choose an adjacent house of the selected house and conduct the survey there.
- If, in any of the divided parts of the village/tole/ward, there are less than 5 houses, then select all the households in that part and for the remaining houses, you will choose from the other part of the village/tole/ward.
- If there are less than 20 houses in the village/tole/ward, then you select all the houses in the village/tole/ward.
- If there is no child aged 5-16 in the households, in that case, please select the next household.
- If there is no one in the house or the door/gate of the selected household is locked, then please select the next adjacent household. While selecting the next adjacent household you have to put tally marks for each household taken in the survey booklet.
- If some households do not wish to participate in the survey, then you can leave that household and select the adjacent household.

Difference between House and Household

A house is a physical structure in which people live. A household is a group of people who generally eat from the same kitchen and manage expenses from a common fund. A house may have multiple households. For e.g. if two brothers and their families live in the same house but cook separately and manage their expenses separately then that is two households sharing a single house. Please keep in mind that when you conduct a survey in a household, an adult must be present in the household.

3.3. What to do at a household?

The following things need to be done when you reach a household to be surveyed.

- Mark the house in the map that you drew before.
- Introduce yourself to a respondent, tell them about the purpose of your visit and provide answers to any query they have about the survey or your visit.
- Select a suitable place to sit to conduct the survey.
- Before starting the survey, ask them for a consent to record the things that they tell you and then start the survey
- Keep in mind to fill the information about every village/tole/ward.

घरपरिवार नम्बर (Household Number)	
-----------------------------------	--

वस्ती नम्बर (Hamlet number)	
-----------------------------	--

सर्भेक्षण सुरु गरेको समय (Start Time)	
---------------------------------------	--

Household Number: In this part, write the household number. In each village/tole/ward, 20 households should be surveyed. The first selected household of the first house will be given Household no. 1, the second household selected will be numbered Household no. 2 and so on till you reach 20 households. **Please keep in mind that if you have surveyed 20 households but have assessed less than 30 children, you will have to survey more than 20 households.**

#**Hamlet Number:** Write the hamlet number divided into 4 parts while drawing a map from which the selected household.

#**Start time:** Please write the survey start time after getting the permission from the household members.

After filling the above information, please fill the following information.

घरपरिवार सर्भेक्षण (Household Survey)

B.1	सर्भेक्षण गरिएको मिति (Date of Survey)	
B.2	सर्भेक्षण गरिएको बार (Day of Survey)	
B.3	उत्तरदाताको पूरा नाम (Full Name of the Respondent)	
B.4	उत्तरदाताको सम्पर्क नम्बर (Contact Number of the Respondent)	

B.1. Date of Survey: Mention the survey date.

B.2. Day of Survey: Usually, ASER surveys are carried out on Fridays and Saturdays. In this part, you mention the day you conducted the survey.

B.3. Full Name of the Respondent: Write the full name of the person who is providing you the information of the household.

B.4. Contact Number of the Respondent: Write the contact number of the respondent. If the respondent does not have a contact number then mention the contact number of any other family member. Getting the number of the respondent helps in rechecking the conducted survey. If the respondent hesitates to provide a contact number, then do not take their numbers.

एउटै घरपरिवारमा बस्ने सदस्यहरुको जानकारी (Members living in the same household)

B.5	० -१६ बर्ष उमेर समुहका परिवार सदस्यहरुको संख्या (Number of Family Members aged 0-16 Years)	
B.6	१७ वर्ष वा सो भन्दा माथिका परिवारका सदस्यहरुको संख्या (Number of Family Members aged 17 Years and above)	
B.7	यस घरपरिवारमा रहेका सदस्यहरुको कुल संख्या (Total Number of Family members in this household)	
B.8	घरपरिवारमा प्राय बोलिने भाषा (Language spoken at home)	

B.5. Number of Family Members aged 0-16 Years: In this question, the number of children from newly born to the age of 16 years in the household is written. But if there is someone who stays in some other place to study but has come home for a short period, then these children are not included in this question. Another example is that if a child during holidays has gone to stay with his/her relatives for a short duration and is not available during the survey, then he/she will be considered in this question. If there is a domestic helper in the house who has been staying with the family for a long time, then he/she will also be considered.

B.6. Number of Family Members aged 17 Years and above: In this question, the number of regular family members of the household who are above 17 years is to be mentioned. The regular family members mean those who share a kitchen and use a common fund for family expenses. Among these members, if there is any member who is in the family for less than 6 months or those are in the family only to spend time during holidays then these people are not considered as household members. For example: If there is a family member who works abroad and has come to Nepal during holidays, then they are not considered household members. But if there is a household member who worked abroad and has returned to Nepal permanently or the newlyweds in the family are considered to be household members.

B.7. Total Number of Family Members in the Household: Add the numbers you get in B.5 and B.6 and write the total number here.

B.8. Language spoken at home: Write the language/s spoken daily at home. There could be more than one language spoken at home.

Please fill the information for Household Assets:

घरायसी सामग्रीहरू (Household Assets)

B.9	तपाईंको घरमा साईकल छ? (Do you have a cycle at home?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.10	तपाईंको घरमा दुई पाङ्गे सवारी साधन छ? (Do you have a two wheeler at home?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.11	तपाईंको घरमा चार पाङ्गे सवारी साधन छ ? (Do you have a four wheeler at home?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.12	तपाईंको घरपरिवारमा विद्युत जडान गरिएको छ ? (Does the household have an electricity connection?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.13	सर्भेक्षण गरिएको समयमा घरमा बिजुली थियो ? (Was there electricity during the time of survey)?	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.14	तपाईंको घरपरिवारमा टिभी छ? (Is there a TV in the household?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)

B.9. Do you have a cycle at home? In any household, if there is a cycle, even if it is provided by the respondent's employer, tick Yes otherwise tick No.

B.10. Do you have a two-wheeler at home? Tick Yes if the household has a motorcycle or a scooter in the house otherwise tick No.

B.11. Do you have a four-wheeler at home? Tick Yes if the household has a four-wheeler vehicle otherwise tick No.

B.12. Does the household have an electricity connection: Tick Yes if there is an electricity connection at home otherwise tick No.

B.13. Was there electricity during the time of survey? Tick Yes if at the time of the survey there was electricity, otherwise tick No.

B.14. Is there a TV in the household? Tick Yes if there is a TV in the household otherwise tick No.

Information on household assets at home

B.15	तपाईंको घरपरिवारमा कम्प्युटर/ल्यापटप छ? (Does the household have a computer/laptop?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.16	तपाईंको घरको वाइफाई इन्टरनेटमा पहुँच छ? (Do you have access to wifi internet at home?)	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.17	तपाइको घरमा कतिवटा मोबाइल फोन छ ? (How many mobile phones are there in the family?)	
B.18	यी मोबाइल फोनहरु मध्ये कतिवटा टच स्क्रीन/ स्मार्ट फोन हुन्? (How many of these mobile phones are touchscreen/smart?)	
B.19	यी मध्ये कतिवटा कि प्याड मोबाइल फोन हुन् ? (How many of these mobile phones are keypads ?)	
B.20	घरपरिवारका कतिजना महिला र पुरुषहरुसंग टच स्क्रीन/ स्मार्ट फोन छन् संख्यामा लेख्नुहोस ? (How many touch screen/smart phones are owned by men and how many are owned by women)	☐ पुरुष (Men) ☐ महिला (Women)
B.21	तपाईंको घरपरिवारमा विद्यालयका पाठ्य पुस्तकहरु बाहेक अन्य कुनै पठन पाठनका सामग्रीहरु उपलब्ध छन् ? (जस्तै; उपन्यास, कथा पुस्तक, पत्रिकाहरु तथा म्याग्जिन आदि तर धार्मिक किताबहरु भने यसमा पर्ने छैनन्) Are there any reading materials available at home apart from school text-books and religious books?	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
B.22	घरपरिवारमा पिउनको लागि प्रयोग गरिने पानी को स्रोत घरबाट कतिको टाढा छ ? (How long does it take to bring drinking water at home from the source of water?) पानी लिन जान र आउन लाग्ने समय अवधि (जस्तै २० मिनेट, १ घण्टा आदि) उल्लेख गर्नुहोस् [write in time duration in minutes (0 min, 20 min, 60 min etc)]	
B.23	तपाईंको घरपरिवारमा खाना पकाउनको लागि मुख्य रुपमा कुन प्रकारको ईन्धन प्रयोग हुन्छ ? (What cooking fuel do you mainly use for cooking purposes?)	☐ दाउरा (Firewood) ☐ ग्याँस (LP Gas) ☐ बिधुत (Electricity) ☐ अन्य (Others) ☐ गोबरको गुइंठा (Cow Dung) ☐ बायो ग्याँस (Bio Gas) ☐ मट्टीतेल (Kerosene)

B.15. Does the household have a computer/laptop? Tick Yes if the household has a computer/laptop at home otherwise tick No.

B.16. Do you have access to wifi internet at home? If the household has been using the internet either through one's own router or through a neighbor's router, then it is also considered to have access to wifi internet. Tick Yes if the household has internet connection otherwise tick No.

B.17. How many mobile phones are there in the family? Write the total number of mobile phones available in the household.

B.18. How many of these mobile phones are touchscreen/smart? Write the number of mobile phones that are touchscreen/screen out of the total mobile phones in the household.

B.19. How many of these mobile phones are keypad phones? Write the number of keypad mobile phones out of the total mobile phones in the household.

B.20. How many touch screen/smart phones are owned by men and how many are owned by women? Write the number of mobile phones owned by men and number of mobile phones owned by women.

B.21. Are there any reading materials available at home apart from textbooks?: Tick Yes if there are other reading materials available in the household apart from textbooks such as magazines, newspapers otherwise tick No.

B.22. How long does it take to bring drinking water at home from the source of water?: Please mention the total number of hours taken to fetch and bring water at home. For example: 20 minutes, 1 hour.

B.23. What cooking fuel do you mainly use for cooking purposes?: Please write the cooking source that the household uses daily for cooking purposes. One can tick more than one option written in the form.

3.4 What to do with children?

3.4.1. Survey of children aged 5-16 years

In this part of the survey, surveys will be conducted with children aged 5 and 16 years (school going, out-of-school and never enrolled children).

घरपरिवार नम्बर (Household Number):बालबालिकाको नम्बर (Child Number):

Household Number means the number from 1 to 20 or that above 20 from the Household survey form. Child's number means the child's number in the household. For example, if a household has 4 children, then for the first one, write 1, for the second one, write 2, write 3 and 4 in the similar manner for the third and the fourth children.

The questions from **C.1** to **C.9** must be filled for every child whether they are school going, out-of-school or have never been enrolled in school.

५ देखि १६ वर्षसम्मका बालबालिकाहरूको सर्भेक्षण (Children Survey for 5-16 years)

C.1	बालबालिकाको नाम (Child's Name)	
C.2	लिंग (Gender)	☐ पुरुष (Male) ☐ महिला (Female) ☐ अन्य (Others)
C.3	उमेर (Age)	
C.4	बुवाको उमेर (Father's Age)	
C.5	बुवाको शैक्षिक योग्यता (Father's Education Qualification)	
C.6	आमाको उमेर (Mother's Age)	
C.7	आमाको शैक्षिक योग्यता (Mother's Education Qualification)	
C.8	बालबालिकामा कुनै किसिमको अपाङ्गता छ? Does the child have any disability issues?	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No) उल्लेख गर्नुहोस् (Write)
C.9	बालबालिकाले घरमा इन्टरनेट प्रयोग गर्छ? Does a child use internet at home (whether 4G or wifi)?	☐ छ (Yes) ☐ छैन (No)
C.10	यदि छ भने केका लागि प्रयोग गर्छन्? If yes, for what purpose does the child use the internet for?	☐ खेल खेल्नको लागि (Playing games) ☐ पढाईको लागि (Learning) ☐ अरु प्रयोजनका लागि (Others)
C.11	के बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गरिएको छ? Is the child currently enrolled in school?	☐ छ (Yes) ☐ कहिले गरेको छैन (Never Enrolled) ☐ पढाई बिचमै छोडेको (Dropped Out)

C.1. Child's Name: Write the full name of a child.

C.2. Gender: Write the gender of the child by asking the child.

C.3. Age: Write the age of the child. If the child says that if he/she is 12 years then his/her completed year is 11 years.

C.4. Father's Age: Write the father's completed age.

C.5. Father's Education Qualification: Write the education level that a child's father has completed. If he is illiterate, then mention 0.

C.6. Mother's Age: Write the mother's completed age.

C.7. Mother's Education Qualification: Write the education level that a child's mother has completed. If she is illiterate, then mention 0.

C.8. Does the child have any disability issue? Tick Yes if the child has any disability otherwise tick No. If a child has a disability, then please mention what kind of disability the child has.

C.9. Does a child use the internet at home? Write whether the child uses the internet at home whether through wifi or mobile data. Tick Yes if the child uses the internet otherwise tick No.

C.10. If yes, for what purpose does the child use the internet? If the child uses the internet, then write the purpose of using the internet whether the child uses the internet to study, to play games or for other purposes. Tick accordingly.

C.11. Is the child currently enrolled in school? If the child is enrolled in school, then tick Yes otherwise tick No. If the child has dropped out-of-school or has never been enrolled then please tick accordingly.

If the child is enrolled in school currently then you must fill the questions from **C.12. to C.16.** But if the child was enrolled but has dropped out from school then please fill the questions from **C.17 to C.19.**

C.12	कक्षा (Class):	
C.13	विद्यालयको प्रकार (Type of Schools)	☐ सरकारी/सामुदायिक (Government) ☐ धार्मिक (Religious) ☐ निजी (Private) ☐ अन्य (Others)
C.14	विद्यालयमा पढाउने भाषाको माध्यम (Medium of Instruction)	☐ नेपाली (Nepali) ☐ अंग्रेजी (English) ☐ अन्य (Others)
C.15	कोभिडको लकडाउन पश्चात विद्यालय पुनः खोलिए पछि बालक/बालिका नियमितरूपमा विद्यालय गईरहेको छ ? Does the child go school regularly after re-opening of school amidst Covid lockdown?	☐ छ(Yes) ☐ छैन (No) ☐ अन्य (Others)
C.16	बालबालिकाले सशुल्क ट्युसन कक्षा पढ्छन् ? (Does a child take a paid tuition class?)	☐ पढ्छन् (Yes) ☐ पढ्दैनन् (No)

C.12. Class: Write the class that the child has completed.

C.13. Type of Schools: Tick the school that the child attends whether it is government/community school, private school, religious school or any other kind of school.

C.14. Medium of Instruction: Write the language used for teaching in school.

C.15. Does the child go to school regularly after reopening of school amidst covid lockdown?: Tick Yes if the child is going to school regularly after lockdown otherwise tick No. If the child is going to school occasionally then tick others.

C.16. Does a child take a paid tuition class? Apart from the regular school, write if the child is taking any tuition class. Tick Yes if he/she is taking tuition class otherwise tick No.

If the child is not currently enrolled in school and has dropped out, then answer the questions from **C.17 to C.19.**

C.17	विद्यालय छोडेको साल (वि. सं. मा) उल्लेख गर्नुहोस् (Dropped out year in B.S.)	
C.18	पुरा गरेको कक्षा (Class Completed)	
C.19	पढाई छोडेको समयमा बालबालिकाको उमेर (Age of Child at the time of drop out)	

C.17. Dropped out year: Write the year in B.S. when children dropped out from school. For example: 2062 B.S. 2063 B.S.

C.18. Class Completed: If a child has dropped out in the middle of the school term, then please mention the class completed. For example, if a child dropped out in the middle of studying class 5 then the answer to this question would be class 4 since a class completed by the child is 4.

C.19. Age of the child at the time of drop out: Write the age of the child when he/she dropped out from school.

After all the information is filled in, all the children surveyed in the household are to be assessed on Literacy (Nepali and English) and Numeracy (Maths). Please keep in mind that if, during the time of the survey, children are playing nearby then request someone to summon them. But if children are playing far away then do not assess these children but collect only the children's information. If it is possible, you can go to the household later or the day after when children will be available.

3.4.2 Learning assessment of children

Learning assessment of children is the most important part of the ASER survey. For this, all the children from **age 5 to 16 years** are surveyed and after the survey, they are assessed on their learning outcomes. To assess the children, use the **testing tool booklet** and children's learning level in literacy (Nepali and English) and numeracy (Maths) is to be noted in the last page of **children's survey form**.

D.1. नेपाली मापनको नतिजा (Nepali Test Result)		D.2 अंग्रेजी मापनको नतिजा (English Test Result)		D.3. गणित मापनको नतिजा (Math Test Result)	
शिकारु (Beginner)		शिकारु (Beginner)		शिकारु (Beginner)	
अक्षर (Letter)		अक्षर (Letter)		एक अंक (One Digit)	
शब्द (Word)		शब्द (Word)		दुई अंक (Two Digit)	
अनुच्छेद (Paragraph)		अनुच्छेद (Paragraph)		जोड (Addition)	
कथा (Story)		कथा (Story)		घटाउ (Subtraction)	
				भाग (Division)	
				समस्याको हल (Word Problem)	

In the assessment, the ability of children to solve simple problems in literacy in Nepali and English and numeracy is assessed. You start with the assessment of Nepali Literacy, then Numeracy and finally English Literacy.

Simple guidelines on conducting learning assessment

You are going to a household as a surveyor. In this process, we assess the learning outcome of children from age 5 to 16 years. We do not examine whether they passed or failed the test. Our

objective is to find out their highest level in foundational literacy and numeracy. It is important to keep in mind this very objective of ours.

1. **Create a conducive environment for children for their assessment:** Before starting the assessment, talk to children in a casual way to make them feel comfortable. For example: you may ask them about their favorite sport, food, best friend, festival, story, songs. When you feel that children have started talking to you in a comfortable manner, show them the testing tools. Tell them that this is not an examination, and we are only seeking their participation in the activities mentioned in the testing tools. Make sure that you and the children are sitting at the same level. For example, if you are sitting on a chair, then make sure that a child also sits on a chair. Please do not conduct assessment standing.
2. **Children should not feel any kind of pressure.** In most of the cases, there is a tendency for parents and neighbors to observe what children are doing and tend to surround surveyors and children. This may make children uncomfortable. It becomes a responsibility of a surveyor to not make children feel so. When one surveyor is conducting assessment with children, the other surveyor engages other people by talking to them, answering their queries if they have any or organizing some activities for other children not participating in the assessment. But make sure not to take children alone away from children's guardians or parents for assessment. An adult (acquainted with a child) must be present in the place where assessment is taking place.
3. **We should motivate children and should be patient with them:** We should motivate children by appreciating their efforts. We should be patient when children are trying to solve numeracy problems. They may take a long time. Children should be given adequate time to listen, think and to solve problems. Please do not hurry them up. Small children may not solve numeracy problems but to ensure that the ASER process is the same for all children, try to conduct assessment in the same way with all children.
4. **We should use different testing tools for different children:** There are 2 sets of testing tools for assessment (Set 1, Set 2). To ensure that children within a household do not cheat or remember the answers to testing tools, children of the same household are to be tested with different testing tools. For example, if you use set 1 of the testing tool with one child of the household then use set 2 of the testing tool for another child of the same household. This process is to be kept in mind in all households.

3.4.3. How to assess Literacy (Nepali and English)?

The process of assessing Literacy for both Nepali and English subjects is the same. The following things need to be kept in mind while conducting the assessment

You start the test with Nepali Literacy Test. All the questions in the testing tool will be asked to children. Start the assessment with the **Letter level** task.

Letter Level Task

- In this task, ask the child to read any 5 letters out of 10 letters.
- Let the child choose the letter himself/herself.
- If the child does not choose, then point out any 5 letters one by one for him/her to read.
- If the child is able to recognize at least 4 letters out of 5 correctly from the letter level task, mark the child at '**Letter Level**' else mark the child at **Beginner Level**.
- Go to '**Word**' Level

Word Level Task

- In the '**Word Level**' task, ask the child to read 5 words out of 10 words given in the tool.
- Let the child choose the words himself/herself.
- If the child does not choose, then point out any 5 words one by one for him/her to read.
- If the child is able to read at least 4 words correctly out of 5 then mark the child at '**Word Level**'
- Go to '**Paragraph Level**' task

Paragraph Level Task

- There are 2 paragraphs to read.
- There are 4 sentences in each paragraph.
- Ask the child to choose any one of the paragraphs.
- If the child does not choose, give him/her any 1 paragraph to read.
- Ask the child to read it. Listen carefully to how he/she reads.

The child is marked as '**Paragraph Level**' if the child:

- Reads the paragraph like he/she is reading sentences, rather than a string of words.
- Reads the paragraph fluently and with ease, even if he/she is reading slowly.
- Reads the full paragraph with 3 or less than 3 mistakes.

The child is not at **Paragraph Level** if the child:

- Reads the paragraph like a string of words, rather than sentences.
- Reads the paragraph by stopping frequently.
- Reads the paragraph fluently but with more than 3 mistakes.
- **Go to 'Story Level' task**

Story Level task

- There is one story in the Story Level task.
- If the child reads the story like he/she is reading sentences rather than a string of words; reads the story fluently and with ease, even if he/she is reading slowly; reads the full story with 3 or less than 3 mistakes. Then mark the child at **Story Level**.

After completing the assessment of Nepali, please conduct an assessment of Numeracy. English literacy will be assessed at the end.

3.4.4. How to assess Numeracy?

Start the assessment with “**One Digit Recognition**” task.

One Digit Recognition

- Show the numbers in the question to the child in the testing tool.
- Ask the child to choose any 5 of the numbers.
- If the child does not choose 5 digits, then you point out any 5 numbers to the child.
- If the child is able to recognise 4 out of 5 digits, then tick the **One Digit** box in the assessment form.
- Go to ‘**Two Digit Recognition**’ task.

Two Digit Recognition

- Show the two-digit numbers to the child in the testing tool.
- Ask the child to choose any 5 of the numbers. If they do not choose, you point out any 5 numbers from the tool.
- If the child is able to recognise 4 out of 5 numbers, then tick the **Two Digit** box in the assessment form.
- Go to ‘**Addition**’ problem.

Addition

- Show the questions on Addition to the child in the testing tool and ask them to solve one by one.
- If the child answers both the questions correctly, then tick the ‘**Addition**’ box in the assessment form.
- Go to ‘**Subtraction**’ problem.

Subtraction

- Show the child two subtraction problems in the testing tool. And ask him/her to solve them. The child can use the space in the Survey form.
- Answers for both the chosen problems must be correct to mark the child at the ‘**Subtraction**’ level.
- Go to ‘**Division**’ task.

Division

- Show the children two division operations in the assessment tools.
- Ask him/her to choose one division operation. If he/she doesn't choose a problem, then point out one of the problems for him/her.
- Ask him/her to write and solve the problem in the space available in the Survey Form.
- If the child is able to solve one of the division problems, then tick the '**Division**' box in the assessment form. Go to **Word Problem** level task.

Word Problem

- There is one Word Problem question.
- Ask the child to read the question and solve it. The space available in the Survey Form can be used for calculation.
- If the child is able to solve the problem, then tick the '**Word Problem**' box in the assessment form.

After the compilation of the survey and assessment of all children, mention the survey end time.

4. WHAT TO DO AFTER COMPLETING THE SURVEY?

Fill a Summary Sheet

After the survey and assessment of children in village/tole/ward, you need to make a summary of children's literacy and numeracy level. You need to do this in a Summary sheet which you will find in the Data Collection Form that you have received from us. There are three separate tables for Nepali, English and Maths. Example of the summary sheet is shown below.

Summary Result **Note: पूर्व प्राथमिक शिक्षा (Pre Primary Education) = 0**
नेपाली मापनको नतिजा (Nepali Literacy Assessment Result)

कक्षा (Class)	शिकारु (Beginner)	अक्षर (Letter)	शब्द (Word)	अनुच्छेद (Paragraph)	कथा (Story)
0					
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
विद्यालय छोडेका बालबालिकाहरू Out of School (OOS)					

In the summary sheet, you need to fill the learning level in which all the children are in according to the assessment you conducted. For example: If the highest level achieved by 2 of the 4 children of grade two are in Letter level, 1 in Paragraph level and 1 in Story level respectively, then in the summary sheet, you write two tally signs (II) in the Letter level, one tally sign (I) in Paragraph Level and one tally sign (I) in Story level. The process is the same for out-of-school children and never enrolled children. Summary sheet is to be filled for each subject which gives an overview of different levels of children on foundational literacy and numeracy.

After the survey is completed in the village/tole/ward, fill up the summary sheet as mentioned. Then read the points written in the Statement of Commitment carefully and make sure you have completed all the work mentioned in the statement of commitment. When everything is completed, write your names and sign the statement of commitment form.

Name of Surveyors	Signatures

Annex1

हाजिरी जवाफ-भाग १ (Quiz Part-1)

1. असरको पुरा अर्थ के हो ? What is the full form of ASER?
 - a. Annual Start of Education Report
 - b. Annual Status of Education Report
 - c. Annual Summary of Education Report
2. नागरिक नेतृत्वमा गरिने मापनको अर्थ के हो ? What does Citizen led Assessment mean ?
 - a. नागरिकहरु जम्मा भएर मापन प्रक्रिया नियाल्छन् मात्र Local people gather and watch the assessment
 - b. काठमाडौंका स्थानिय मानिसहरु आएर सिकाई मापन गर्छन् Local people from Kathmandu conduct the assessment
 - c. छनोट गरिएको वार्डका नागरिकहरुलाई तालिम दिइन्छ र उहाँहरुले सिकाई मापन गर्नुहुन्छ Local people of the selected ward are trained and conduct the assessment
3. असर रिपोर्ट सरकारी निकायहरुले मात्र प्रयोग गर्छन्. ASER Report is only to be used by the government officials.
 - a. ठिक True
 - b. बेठिक False
4. गुणस्तरीय शिक्षा कस्को जिम्मेवारी हो? Who has responsibility for quality education?
 - a. केवल सरकारको मात्र (only the government)
 - b. सरकार, समुदाय, शिक्षक, बच्चा तथा अभिभावक र अन्य इच्छुक संघसंस्थाहरुको (the government, community, teacher, children, parents and other interested organizations)
 - c. केवल बालबालिका र अभिभावकहरुको (only children and parents)
5. हामी असर किन गर्छौं? Why do we do ASER?
 - a. तालिम लिन र पैसा कमाउन To get training and to earn money

- b. बालबालिकाहरुको शैक्षिक अवस्थाको बारेमा बुझेर तिनीहरुको खिस्सी उडाउन (To learn about the education status of the children and then to make fun of them .)
- c. बालबालिकाहरुको शैक्षिक अवस्थाको बारेमा बुझेर शैक्षिक अवस्थामा सुधार ल्याउन (To learn about the education status of the children and to bring positive changes in the education status.)

हाजिरी जवाफ-भाग २
(Quiz Part-2)

1. सर्भेक्षण गर्न जाने बितिकै सर्भेक्षण शुरु गरिहाल्ने हो। (As soon as you reach the village, start a household survey.)
 - a. ठिक True
 - b. बेठिक False

2. गाउँमा भेटेको जो कोहीलाई पनि गाउँको बारेमा सोधेर गाउँको जानकारीहरू भर्न सक्नुहुन्छ। (You can ask about the village to anyone you meet and fill up the village information sheet.)
 - a. ठिक True
 - b. बेठिक False

3. तपाईंले आफैले गाउँ/टोलको जानकारी भर्नुहुन्छ You fill out the village information sheet on your own.
 - a. ठिक True
 - b. बेठिक False

4. नक्सांकन गर्दा आफैले अनुमान गरेर कसैलाई नदेखाई छोपेर गर्नु पर्छ। (You make a map by guessing about the village and make it without showing it to anyone)
 - a. ठिक True
 - b. बेठिक False

5. गाउँको नक्सा सरकारी कार्यालयमा हुने नक्सासँगदुरुस्त मिल्नु पर्नेछ। (The village map has to be exactly the same as the map used by the local government.)
 - a. ठिक True
 - b. बेठिक False

6. गाउँको नक्सामा के के कुराहरू राख्नु महत्वपूर्ण हुन्छ ? (What are the important things that need to be included in the village map?)
.....
.....
.....

हाजिरी जवाफ-भाग ३

(Quiz Part-3)

1. सर्भेक्षणको क्रममा घरपरिवार छनोटको लागि “Left hand rule” विधि नै तपाईंहरूलाई सिकाइयो किनकी (To select the households “Left hand rule” was taught because
 - a. तपाईंको प्रशिक्षकलाई यो शैली मन पर्यो your trainers like the method’s style
 - b. यो हाम्रो सपनामा सुझाव गरिएको थियो it was suggested to us in our dream
 - c. यो विशेषज्ञद्वारा तयार आरिएको र केन्द्रिय तथ्यांक विभागद्वारा प्रमाणित बैज्ञानिक विधि हो it is a scientific method designed by experts and verified by the CBS
 - d. यो गर्न सजिलो छ the method is easy to do.

2. जब सर्भेक्षणको लागि घरपरिवार छनोट गरिन्छ, तपाईंले.....सर्भेक्षण र मापन गर्नुपर्ने छ।
When choosing which households to assess, you should assess and survey.....)
 - a. प्रत्येक ५ औं घरपरिवारमा (every 5th household)
 - b. प्रत्येक ५ औं घरमा (every 5th house)
 - c. प्रत्येक १० औं घरपरिवारमा (every 10th household)

3. सर्भेक्षण गरिएका घरपरिवारमा मापन गर्नुपर्छ। (In each household that is surveyed we assess)
 - a. ५ देखि १६ वर्ष उमेरका सम्पूर्ण बालबालिकाहरू। (All children aged 5 to 16 years)
 - b. ५ देखि १६ वर्ष उमेरका विद्यालय जाने सबै बालबालिकाहरू। (All children between 5 and 16 who attend school)
 - c. प्राथमिक विद्यालयक सम्पूर्ण बालबालिकाहरू। (All children in primary school)
 - d. सुन्दर अनुहार भएका सम्पूर्ण बालबालिकाहरू (All children who have a cute face)

4. एउटा घरमा One house has
 - a. ठ्याकै १ घरपरिवार हुन्छ। (exactly one household)
 - b. ठ्याकै २ घरपरिवार हुन्छ। (exactly 2 households)
 - c. कम्तिमा १ घरपरिवार तर १ भन्दा बढी पनि हुनसक्छ। (at least 1 household but it could have more than one household)

5. एउटा घरपरिवार भन्नाले A household consists of
 - a. सबैको एउटै आमा भएको (everyone who has the same mother)
 - b. सबैको एउटै बुवा भएको (everyone who has the same father)
 - c. सबैको एउटै जात भएको (everyone who shares the same last name)
 - d. सबै जना जो एउटै भान्छामा पकाएको खाना खान्छन् र लागेको खर्च साझा रूपमा बेहोर्छन् (everyone who regularly eats food cooked in the same kitchen and shares expenses from a common fund)

6. यदि घरपरिवारमा ५ देखि १६ वर्ष उमेर समुहका बालबालिकाहरु भएनन् भने, तपाईंले If a household does not have children between 5 and 16, you should:
 - a. त्यो घर छोड्नुहोस् र सर्भेक्षण गरिएको घरमा त्यसलाई गणना नगर्नुहोस् (skip the house and NOT count it as a surveyed house)
 - b. त्यो घर छोड्नुहोस् र सर्भेक्षण गरिएको घरमा त्यसलाई गणना गर्नुहोस् (skip the house and count it as a surveyed house)
 - c. घरपरिवार सर्भेक्षण गर्नुहोस् र सर्भेक्षण गरिएको घरमा त्यसलाई गणना नगर्नुहोस्। (conduct the household survey and NOT count it as a surveyed house.)
 - d. घरपरिवार सर्भेक्षण गर्नुहोस् र सर्भेक्षण गरिएको घरमा त्यसलाई गणना गर्नुहोस्। (conduct the household survey and count it as a surveyed household)

7. यदि सबै वा केही बालबालिकाहरु घर बाहिर खेल्दै छन् भने , तपाईंले If some or all of the children are outside playing, you should
 - a. त्यो घर छोड्नुहोस् skip the house
 - b. त्यहाँ भएका बालबालिकाहरुको मापन गर्नुहोस् र बाँकी बिर्सनुहोस्। (assess only the children who are there AND forget about the rest)
 - c. भएका बालबालिकाहरुसँगमापन गर्नुहोस् र बाँकी रहेकाहरुका लागि पछि फेरी आउनुहोस्। (assess the children present AND come back to assess the others later)
 - d. बालबालिकाहरुलाई खेल्न दिएकोमा अभिभावकसँगकराउनुहोस्। (yell at the parents for letting their children play.)

8. यदि घर बन्द छ र कोहि पनि छैन भने तपाईंले If a house is closed and no one is present, you should:

- a. त्यो घर छोड्नुहोस् र त्यसलाई सर्भेक्षण गरिएको घरमा गणना गर्नुहोस् skip the house AND count it as a surveyed house
 - b. त्यो घर छोड्नुहोस् र त्यसलाई सर्भेक्षण गरिएको घरमा गणना नगर्नुहोस् skip the house and NOT count it as a surveyed house
 - c. त्यो घरमा सबै आउंदासम्म पर्खनुहोस् wait till everyone comes back
 - d. पछि फेरी त्यो घर जानुहोस् visit the house again late
9. यदि घरपरिवारले तपाईंले सोधेका प्रश्नहरूको जवाफ दिन मानेनन् भने तपाईंले If a household refuses to answer your questions, you should
- a. तिनीहरू तपाईंसँग गुराउने गरी उनीहरूसँग तर्क गर्नुहोस् argue with them until they get angry at you
 - b. त्यो घर छोड्नुहोस् र त्यसलाई सर्भेक्षण गरिएको घरमा गणना गर्नुहोस् skip the house AND count it as a surveyed house
 - c. त्यो घर छोड्नुहोस् र त्यसलाई सर्भेक्षण गरिएको घरमा गणना नगर्नुहोस् skip the house and NOT count it as a surveyed house
10. एउटा बालबालिका अध्ययनका लागि आफ्नो नातेदारसँग बस्छ तर छुट्टीमा घुम्न गएको छ । A child who lives with relatives to study but is visiting for a vacation
- a. त्यो घरपरिवारको सदस्य मानिन्छ is considered a member of the household
 - b. त्यो घरपरिवारको सदस्य मनिन्छ is not considered a member of the household
11. जब तपाईं वार्ड/गाउँ वा टोलमा जानुहुन्छ तपाईं पहिले बालबालिकाको अभिभावक भेट्नुहुन्छ । When you go to the ward/village, you meet children's parents first.
- a. ठिक True
 - b. बेठिक False
12. कुन सर्भेक्षण पहिले गर्नुहुन्छ- घरपरिवार सर्भेक्षण कि सिकाई मापन सर्भेक्षण? Which one do you fill out first- household survey or assessment survey?.....
13. घरपरिवारमा सिकाई मापन गर्न बित्तिकै त्यसको नतिजा बालबालिका र अभिभावकलाई भन्नुपर्छ। You should tell children and family immediately how they have done after conducting assessment.

- a. ठिक True
- b. बेठिक False
14. सबैभन्दा पहिला कुन विषयको सिकाइ मापन शुरु गर्नुहुन्छ? Which subject do you start your assessment with?
.....
15. अन्त्यमा कुन विषयको सिकाइ मापन गर्नुहुन्छ Which subject do you end your assessment with?.....
16. तपाईंले सर्भेक्षण गर्दा बालबालिकाहरूसँग सेल्फी खिच्न मिल्छ। You can take selfie with children while conducting the survey.
- a. ठिक True
- b. बेठिक False
17. नेपाली र अंग्रेजी बिषयमा अनुच्छेद पढ्न लगाउँदा कतिवटा ओटा उच्चारणहरु गलत गर्न मिल्छ? While testing paragraphs, how many mistakes can a child make?
- a. 1
- b. 2
- c. 3
- d. 4
18. यदि बच्चा/ले कथा पढ्न सकेन भने कुन तहमा राख्नुहुन्छ ? Which level is the child in if he/she cannot read the story?
- a. कथा Story
- b. अनुच्छेद Paragraph
- c. शब्द Word
- d. अक्षर Letter
19. बालबालिकाहरुले कथा पढ्ने बेलामा कतिवटा सम्म गलत उच्चारण गर्दा कथालाई सहि रूपमा पढेको मानिन्छ ? While reading a story, how many pronunciation errors can a child make in a story?
- a. 1

- b. 2
- c. 3
- d. 4

20. दुई अंक स्तरको हुनको लागि कतिवटा दुई अंकका संख्याहरु बालबालिकाहरुले पढ्न जान्नुपर्छ?

How many two-digit numbers must the children answer to be at Two digit level?

- a. 1
- b. 2
- c. 3
- d. 4

21. बाल संरक्षण नीति भनेको के हो ? What is the child protection policy in ASER ?

- a. बालबालिकाहरुलाई किरा फट्यांग्राबाट बचाउने To protect children from the insects
- b. बालबालिकाहरुलाई गर्मी र जाडोबाट जोगाउने To protect children from sun and cold
- c. बालबालिकाहरुलाई असर सर्भेक्षण गर्दा कुनै पनि नराम्रो असर पर्न नदिने. To protect children from unwanted negative effects while conducting ASER

22. हरिले गणितको मापनमा घटाउ समस्याहरुमा एउटा समस्याको मात्रै हल गर्न सक्छ। के हरि घटाउ स्तरमा हो? Hari can solve one of the two subtraction problems. Should we tick him at the Subtraction level?

- a. Yes
- b. No

23. डोल्माले नेपालीको कथा पढ्दा वाक्यहरु पढ्न सकिन्छन् तर ५ वटा उच्चारण गलति गरेकी छिन् अब डोल्मा नेपाली बिषयमा कुन स्तरमा छिन्? Dolma can read the sentences in the Nepali story but makes 5 pronunciation mistakes. Which level is she in?

- a. कथा Story
- b. अक्षर Letter
- c. शब्द Word
- d. अनुच्छेद Paragraph

24. असरमा तपाईंको भूमिका के हो? What is your role in ASER?

- तलिममा सहभागी हुने र सिकेका कुराहरु बिर्सिने To attend training and then forget what you have learnt
- तलिममा सहभागी हुने र सर्भेक्षण गर्ने To attend training and conduct the assessment
- तलिममा सहभागी हुने, साथीहरु बनाउने र घर जाने To attend training, make friends and go home

25. एउटा घरपरिवारमा सर्भेक्षण गर्न जाँदा कति जना स्वयंसेवकहरु जानुहुन्छ? How many volunteers go to household for survey?

- 1
- 2
- 3
- 4

26. बालबालिकाहरुको मापन गर्ने समयमा अभिभावक पनि बालबालिकाहरु सँगै बस्नु पर्छ र बालबालिकाहरुलाई सिकाउनु पर्छ। Parents of the children should be beside children while conducting assessments and help the children.

- ठिक True
- बेठिक False

27. सर्भेक्षण गर्दा तपाईंले सर्भेक्षण शुरु गरेको समय मात्र लेखे पुग्छ। While conducting a survey, you mention only the time you start the survey.

- ठिक True
- बेठिक False

28. घटाउ गर्नुहोस्

९६	५४	४४	८३
- २९	- १६	- १५	-६५
-----	-----	-----	-----

29. भाग गर्नुहोस्

६) ८२ (३) ६३ (४) ९६ (७) ६३ (
---------	---------	---------	---------

ASER Karnali Training Schedule

SN	Details	Time	Facilitator
DAY 1			
1	What is ASER? Why do we do ASER?	1 hr	
2	What to do before conducting the survey ?	30 min	
3	How to fill up a village information sheet?	30 min	
4	How to make a map?	1 hr	
5	Exercise to draw map and group work	30 min	
LUNCH BREAK			
6	How to select a household for a survey?	30 min	
7	Difference between household and house	30 Min	
8	Exercise to understand household and House	30 Min	
DAY 2			
9	What to do in the household? How to fill up a household survey form?	20 min	
10	Role Play	30 min	
12	Children's survey and child protection policies.	45 Min	
13	Q& A	20 min	
14	Children's learning assessment (Whom to assess) Group work	10 min	
TEA BREAK			
15	How to do an assessment?	2 hr	

	<ul style="list-style-type: none"> - Literacy (Nepali) - Maths - Literacy (English) 		
16	Practice assessment in pairs	30 min	
LUNCH BREAK			
16	What to do after survey completion? <ul style="list-style-type: none"> - Fillup Summary Sheet - Reading and Signing Statement of Commitment 	1.5 hr	
17	Q&A Summary Sheet Compilation Practice	30 min	
Training Day 3			
18	Quiz and Discussion	1.5 hr	
19	Village Allocation and Survey Materials Distribution	2 hr	
20	Mock Data Collection and Field Visit and discussion	3 hr	
21	Logistics arrangement and material allocation for each district.	2 hr	
22	Roles and responsibilities of Master Trainer	1 hr	